

Valsts vides
dienests

Publiskais gada pārskats 2022

SATURS

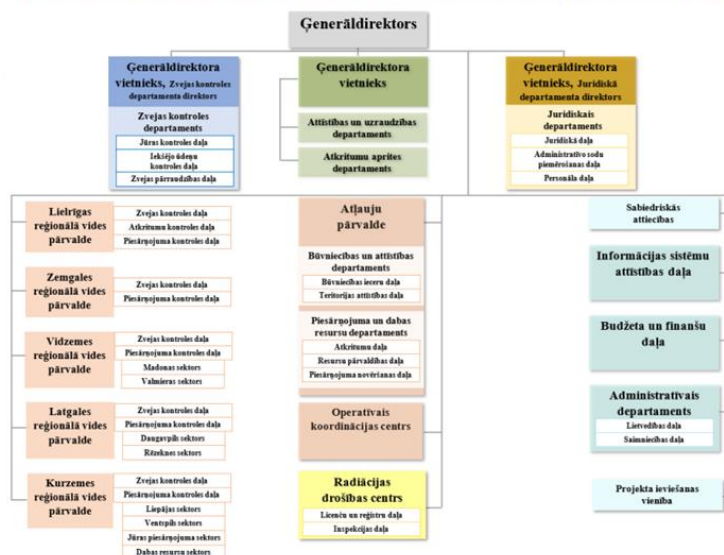
1	STRUKTŪRA, DARBĪBAS JOMAS, STATUSS, VĒRTĪBAS UN FUNKCIJAS.....	3
2	BŪTISKĀKIE PAVEIKTIE DARBI 2022. GADĀ	6
2.1.	EFEKTĪVA VIDES AIZSARDZĪBAS PRASĪBU KONTROLE.....	10
2.1.1.	AVĀRIJU SITUĀCIJU PĀRVALDĪBA.....	10
2.1.2.	RŪPNIECISKO AVĀRIJU RISKU UZRAUDZĪBA.....	10
2.1.3.	ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS KONTROLE	11
2.1.4.	PIESĀRŅOJOŠO DARBĪBU KONTROLE	12
2.1.5.	ZVEJAS KONTROLE	15
2.1.6.	PIESĀRŅOTO VIETU PĀRVALDĪBA.....	17
2.1.7.	DABAS RESURSU KONTROLE.....	17
2.2.	RADIĀCIJAS DROŠĪBAS UZRAUDZĪBA	18
2.3.	DEPOZĪTA SISTĒMAS DZĒRIENU IEPAKOJUMA IEVIEŠANA LATVIJĀ	21
2.4.	DIENESTA INFORMĀCIJAS SISTĒMU UN DIGITĀLO RISINĀJUMU ATTĪSTĪBA.....	23
3	DIENESTA SNIEGTIE PUBLISKIE PAKALPOJUMI	24
4	SADARBĪBA DIENESTA FUNKCIJU EFEKTĪVAI NODROŠINĀŠANAI.....	26
4.1.	SADARBĪBA AR NVO.....	26
4.2.	STARPINSTITŪCIJU SADARBĪBA.....	27
5	PERSONĀLS	29
5.1.	DARBINIEKU ZINĀŠANU UN IEMAŅU PILNVEIDOŠANA	30
5.2.	PAVEIKTAIS VIDES UN ORGANIZĀCIJAS ILGTSPĒJAI.....	31
6	KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU.....	32
6.1.	SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA UN IZGLĪTOŠANA.....	32
6.2.	POZITĪVĀ PIEMĒRA POPULARIZĒŠANA – “ZAĻĀ IZCILĪBAS BALVA”	34
6.3.	SABIEDRĪBAS INFORMĒTĪBA PAR RADIĀCIJU	35
6.4.	SABIEDRĪBAS IESAISTE VIDES AIZSARDZĪBĀ	36
7	FINANŠU RESURSI UN DIENESTA DARBĪBAS REZULTĀTI 2022. GADĀ	37
7.1.	VALSTS BUDŽETA FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS.....	37
7.2.	DIENESTA DARBĪBAS REZULTATĪVO RĀDĪTĀJU IZPILDE	39
7.2.1.	VALSTS BUDŽETA REZULTATĪVO RĀDĪTĀJU IZPILDE	39
7.2.2.	DARBĪBAS STRATĒGIJĀ SASNIEDZAMO REZULTĀTU IZPILDES ANALĪZE.....	41
8	PROJEKTI	49
9	PLĀNOTIE PASĀKUMI 2023. GADĀ.....	51
10	SAĪSINĀJUMI.....	52

1 STRUKTŪRA, DARBĪBAS JOMAS, STATUSS, VĒRTĪBAS UN FUNKCIJAS

STRUKTŪRA

Valsts vides dienesta struktūra (paplašināti)

Dienesta struktūra

VALSTS VIDES DIENESTA DARBĪBAS JOMAS

Izniedz atļaujas

Kontrolē atļaujas nosacījumu ievērošanu

Pārbauda dabas resursu nodokļa aprēķinu

STATUSS, VĒRTĪBAS UN FUNKCIJAS

Valsts vides dienests (Dienests) ir Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. Dienesta funkcijas, uzdevumi un kompetence noteikta 2004. gada 23. novembra Ministru kabineta noteikumos Nr. 962 "Valsts vides dienesta nolikums", kā arī dažādos vides aizsardzības normatīvajos aktos – likumos un noteikumos.

Dienesta funkcijas:

- vides aizsardzību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā **veic vides aizsardzības un dabas resursu izmantošanas valsts kontroli** Latvijas teritorijā, kontinentālajā šelfā un Baltijas jūras Latvijas Republikas ekonomiskajā zonā;
- zveju regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā kontrolē zveju, kas tiek veikta ar Latvijas zvejas kuģiem, Eiropas Savienības dalībvalstu, valstu, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis, un starptautiskajos ūdeņos;
- radiācijas drošību un kodoldrošību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā **veic radiācijas drošības un kodoldrošības uzraudzību un kontroli**;
- **informē sabiedrību** par dienesta darbību un sniedz sabiedrībai dienesta rīcībā esošo vides informāciju;
- **piedalās ārkārtējo situāciju pārvaldīšanā**;
- **kontrolē piesārņoto vietu sanācību** un organizē vēsturiski piesārņoto vietu sanācību fondu finansēto projektu ietvaros.

MISIJA, VĪZIJA, PRIORITĀRIE VIRZIENI

Valsts vides dienesta MISIJA

Rūpēties par ATBILDĪGU resursu IZMANTOŠANU un vides kvalitātes SAGLABĀŠANU nākamajām paaudzēm

Valsts vides dienesta VĪZIJA

Sabiedrībā atzīta, uz klientu orientēta un efektīva profesionāļu komanda, kas drosmīgi ievieš inovācijas, kļūstot par līderi digitālajā transformācijā vides jomā

Valsts vides dienesta VĒRTĪBAS

Atbildība

uzņemamies atbildību par saviem vārdiem, lēmumiem un rīcības sekām

Tiesiskums

pieņemam lēmumus saskaņā ar tiesību normām, tie ir pamatoti un samērīgi

Profesionalitāte

esam motivēti, mērķtiecīgi un uz rezultātu orientēti darbinieki, kuri nepārtraukti mācās un attīsta zināšanas, dalās ar tām un gūst pieredzi

Sadarbība

savstarpēji un ar klientiem komunicējam atvērti, efektīvi un cieņpilni, spējam iedzīlīnāties un izprast citu viedokļus

Attīstība

esam atvērti pārmaiņām un inovācijām, vērsti uz nākotnes tendencēm un risinājumiem, proaktīvi ieviešam labākos risinājumus

Prioritārie virzieni:

1. Vides kvalitātes uzlabošana;
2. Uz atbilstības panākšanu vērsta vieda vides kontrole;
3. Pakalpojumu un pārvaldes procesu digitālā transformācija;
4. Stratēģiskās partnerības un sabiedrības iesaiste vides apziņas celšanai;
5. Nepārtraukta organizācijas attīstība, kas balstās uz rezultātu orientētiem profesionāļiem.

2 BŪTISKĀKIE PAVEIKTIE DARBI 2022. GADĀ

- ✓ 01.02.2022. Latvijā darbību uzsāka **dzērienu iepakojuma depozīta sistēma**, Dienests veicis ieviešanas un darbības uzraudzību (saskaņā ar Iepakojuma likuma Pārejas noteikumu 11. punktu);
- ✓ Īstenota **Lauksaimniecības operatoru kontroles programma 2021.-2025.gadam**, kuras laikā veiktas 947 pārbaudes;
- ✓ Veikta **notekūdeņu valsts testēšanas programma**, kuras laikā pārbaudītas 48 notekūdeņu attīrīšanas iekārtas;
- ✓ Veikta **sadedzināšanas iekārtu valsts testēšana**, emisijas testētas 47 katlu mājās, uzsākta gaisa piesārņojošo vielu testēšana dzīvnieku novietnēs, metālapstrādes uzņēmumos, ķīmiskajā rūpniecībā, kokapstrādē, zivju miltu/eļļas ražotāju darbībā;
- ✓ Veikta **Dienesta strukturāla reforma**, no reģionālajām vides pārvaldēm centralizējot visa atļauju dokumentu izsniegšanu vienotā Atļauju pārvaldē;
- ✓ Veikta **nepārtraukta radiācijas drošības situācijas uzraudzība visā Latvijā**, ņemot vērā arī paaugstināta riska situāciju Ukrainā, modernizēta radiācijas monitoringa staciju sistēma un veikta drošības līmeņa paaugstināšana, organizējot arī 15 apmācību pasākumus institūcijām par radiācijas avārijām un radiācijas drošību, kuros piedalījās vairāk kā 2000 dalībnieki;
- ✓ Norisinājies **darbs ar sankcionēto uzņēmumu bīstamajām kravām** un to drošības uzraudzību, novēršot rūpniecisko avāriju riskus;
- ✓ Notikusi **autoservisu kontroles kampaņa**, no 12.10.2022. līdz 13.10.2022. veicot 179 pārbaudes un konsultācijas par vides prasību ievērošanu auto remontdarbnīcās visā Latvijā;
- ✓ No 01.10.2022. līdz 30.11.2022. īstenota **pastiprināta zvejas kontrole lašveidīgo zivju nārsta laikā**, veicot 343 zvejas kontroles reidus visā Latvijā;
- ✓ Sadarbībā ar nodibinājumu "Vides risinājumu institūts" uzsākts darbs pie **satelītattēlu izmantošanas zemes dziļu kontrolē** projekta "Uz Sentinel datiem balstīts pakalpojums zemes dziļu izmantošanas attālinātai uzraudzībai un iespējamās nelegālās derīgo izrakteņu ieguves atklāšanai" ietvaros;
- ✓ INTERREG Centrālā Baltijas jūras reģiona programmas projekta "Ilgtspējīga biogēnu pārvaldība biogāzes ražošanas procesā" ietvaros izstrādāti un publicēti informatīvi materiāli operatoriem un institūcijām;
- ✓ Uzsāktas dabas resursu nodokļu maksātāju pārbaudes, 2022.gadā veiktas 14 pārbaudes pie iepakotājiem;
- ✓ Sadarbībā ar Latvijas Vides pārvaldības asociāciju, Latvijas Ornitoloģijas biedrību un Latvijas Veterinārārstu biedrību izstrādāts **Nacionālais rīcības plāns dzīvnieku glābšanai naftas piesārņojuma gadījumā jūrā un krastā**, kas apstiprināts ar VARAM 15.12.2022. rīkojumu Nr. 1-2/177;
- ✓ Piesaistīti Norvēģijas finanšu instrumenta līdzekļi un uzsākts darbs pie **Piesārņoto vietu pārvaldības sistēmas izveides**;
- ✓ Latvijas Zivsaimniecības integrētajā kontroles un informācijas sistēmā uzsākta pārbauzu aktu iekšējo ūdeņu un piekrastes **zvejas kontrolē veidošana tikai elektroniski**.

KOPĀ IZSNIEGTAS ATĻAUJAS (LICENCES) 1376

Atļaujas
piesārņojošai
darbībai

A kategorijas piesārņojošai darbībai **2**
B kategorijas piesārņojošai darbībai **64**
C kategorijas piesārņojošas darbības reģistrācija **671**

Atkritumu
apsaimniekošanai **67**

Licences melno un krāsaino metālu
atgriezumam un lūžņu iepirkšanai **3**

Ūdens resursu lietošanai **17**

Dabas resursu lietošanai **34**

Zemes dziļņu izmantošanas
licences **277**

Grunts novietošanai
jūras novietnē **8**

Reģistrācijas apliecības darbībām
ar jonizējošā starojuma avotiem **153**

Darbībām ar ozona slāni noārdošām
vielām vai fluorētām
siltumnīcefekta gāzēm **54**

Licences darbībām ar jonizējošā
starojuma avotiem **32**

Siltumnīcefekta gāzu emisijai **0**

Licences zvejai **147**

Zvejas žurnāli **429**

Atļaujas ārvalsts kuģiem
zinātniskās izpētes
darbu veikšanai Latvijas
teritoriālajā jūrā,
kontinentālajā šelfā un
ekskluzīvajā ekonomiskajā
zonā **26**

Pieņemtie lēmumi, atzinumi un
saskaņojumi **7602**

Ietekmes uz vidi sākotnējais
izvērtējums **375**

Tehniskie noteikumi **1883**

Grozītas, pārskatītas atļaujas
(licences) **917**
Atceltās atļaujas (licences) **587**

Veiktās pārbaudes 2022. gadā

3850

Piesārņojuma jomā

144

Pārbaudes radiācijas
drošībā

3845

Zvejas un makšķerēšanas
pārbaudes

611

Pārbaudes dabas resursu
un dabas aizsardzībā

810

Jūras piesārņojuma
pārbaudes

997

Sūdzību pārbaudes

Lēmumi par veicamām rīcībām **413**

Lēmumi par piespiedu izpildi **237**

Rezultatīvie rādītāji

87 % operatoru, kas veic A, B un C iekārtu piesārņojošas darbības un operatori dabas resursu izmantošanā (HES, zemes dzīles, aizsargjoslas) ievēro vides prasības

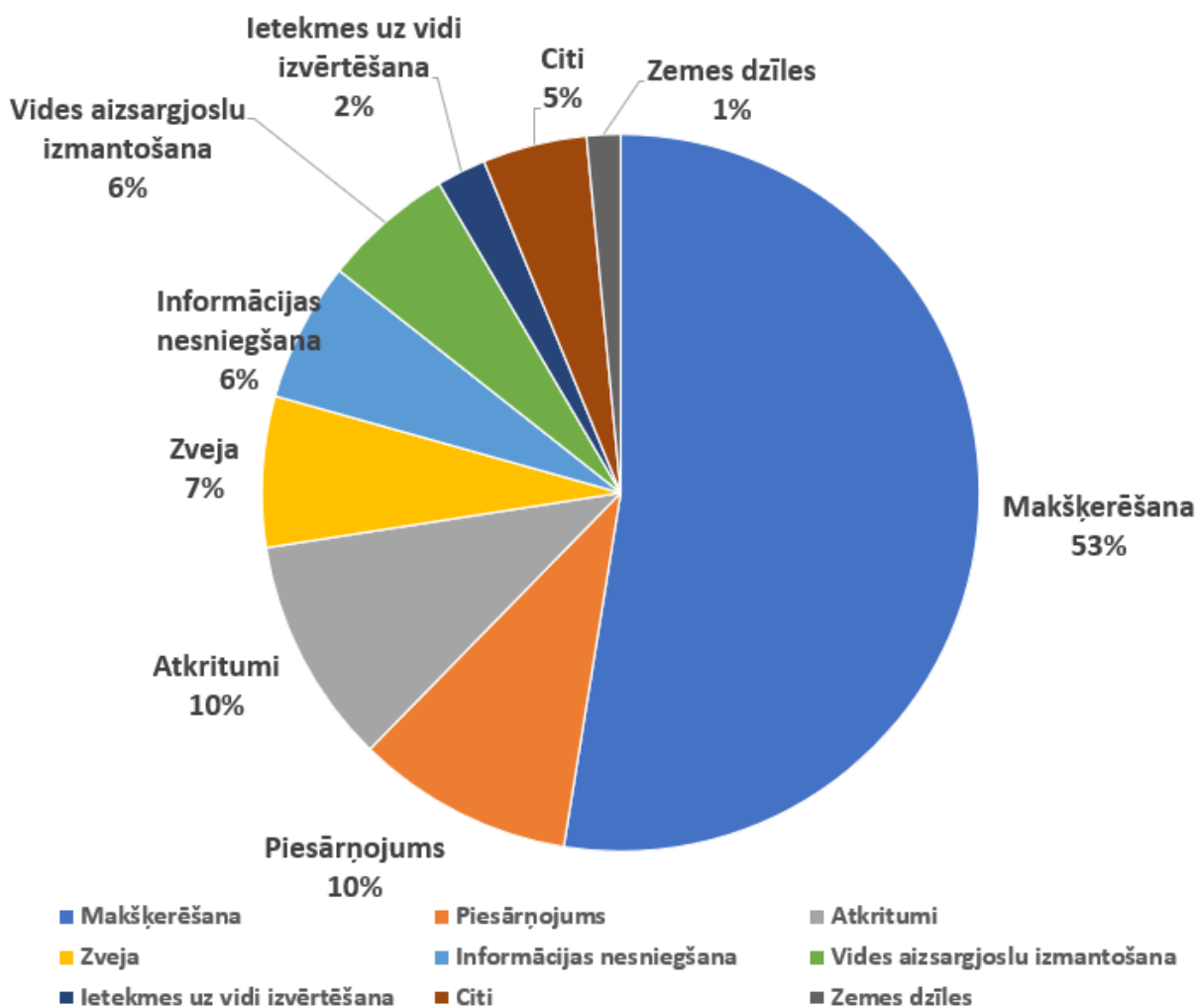
10 257
Normatīvo aktu
ievērošanas
pārbaudes kopā

Valsts vides
dienests

Saņemto sūdzību **TOP 5** tēmas:

1. Nelikumīgas darbības ar atkritumiem un piegružošana;
2. Iespējams gaisa piesārņojums - traucējošas smakas un putekļi;
3. Ūdens piesārņojums;
4. Nelikumīga zveja un makšķerēšanas noteikumu pārkāpumi;
5. Piesārņojošo darbību uzņēmumu pārkāpumi.

Piemērotie administratīvie sodi 2022. gadā

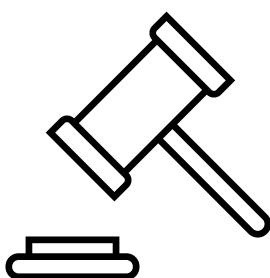

Par dažādiem vides pārkāpumiem
2022. gadā piemēroti **1 574**
administratīvie sodi

Kopsummā sastādot **414 295 EUR**

Pieņemti **11 lēmumi par dabas resursu
nodokļa papildus likmi**

1,1 miliona EUR apmērā

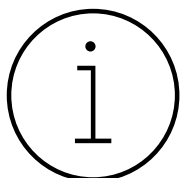
2.1. EFEKTĪVA VIDES AIZSARDZĪBAS PRAŠĪBU KONTROLE

2.1.1. AVĀRIJU SITUĀCIJU PĀRVALDĪBA

2022. gadā notikušas 25 vides avārijas, uz kurām izbraukuši Dienesta inspektori.

Postošākā vides avārija notika jūlijā – ceļu satiksmes negadījuma rezultātā Mārupes novada Babītes pagasta Jaunbļodniekos avarēja smagā automašīna, kura pārvadāja aviācijas degvielu, kā rezultātā **vidē noplūda ~ 20 000 litru aviācijas degvielas.**

Avārijas seku likvidēšanas ietvaros tika veikti piesārņotās augsnes virskārtas un grunts ekskavācijas un utilizēšanas darbi, kā arī trīs izpētes urbumu ievietošana gruntsūdeņu un grunts paraugu ņemšanai.

2021. gadā reģistrētas 27 vides avārijas. Vides inspektori izbrauca un uzraudzīja seku novēršanu 19 vides avārijās. Salīdzinot 2021. gadu ar 2022. gadu, var atzīmēt, ka 2021. gadā bija notikušas vairākas lokāla mēroga nozīmīgas avārijas, turpretī 2022. gadā lokāla mēroga avāriju daudzums ir samazinājies.

2.1.2. RŪPNIECISKO AVĀRIJU RISKU UZRAUDZĪBA

Dienesta pārraudzībā ir 69 dažādi **paaugstināta rūpniecisko avāriju riska objekti** (SEVESO) – uzņēmumi, kas darbojas ar bīstamajām ķīmiskajām vielām un to maisījumiem.

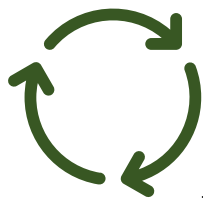
Šiem uzņēmumiem papildus piesārņojošās darbības atļaujām ir izstrādāti drošības pārskati vai rūpniecisko avāriju novēršanas programmas.

Iespējamie riski tiek regulāri kontrolēti, un pārbaudes veic SEVESO inspekcijas komisijas, kurās piedalās pārstāvji

no Dienesta, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, Patērētāju aizsardzības centra, Valsts darba inspekcijas un pašvaldībā. Vadot starpinstitūciju komisiju, VVD Izstrādā kopējo inspekcijas programmu un objektu inspekcijas plānu, kā arī organizē objektu kompleksās pārbaudes: augsta riska objektos – katru gadu, zemāka riska objektos – reizi 3 gados. 2022.gadā veiktas 43 pārbaudes.

2022. gadā norisinājusies pastiprināta uzraudzība Latvijas teritorijā esošajām sankcionēto uzņēmumu bīstamajām kravām.

Dienests 2022. gadā turpināja **pastiprināti uzraudzīt atkritumu apsaimniekošanas sistēmas jeb ražotāju paplašinātās atbildības sistēmu (RAS) darbību.**

Kopumā 2022. gadā Latvijā darbojās **15 ražotāju atbildības sistēmas**, kas nodrošināja ražotāju uzdevumā realizēto preču atkritumu apsaimniekošanu. Vērtējot RAS iesniegtos pārskatus par darbību iepriekšējā periodā, Dienests īpašu uzmanību pievērso atkritumu savākšanas un pārstrādes/reģenerācijas faktu pierādīšanai un noteikto apsaimniekošanas mērķu sasniegšanai.

Dienests veica **dabas resursu nodokļa uzrēķinu 22 911 EUR apmērā par 2021. gadā neapsaimniekoto atkritumu apjomu.** 22 303,50 EUR segti no komersantiem izsniegtā finanšu nodrošinājuma, pārējo summu RAS ir seguši no saviem līdzekļiem.

Tāpat pastiprināta uzmanība tika pievērsta **nolietotu riepu pretlikumīgu uzglabāšanas vietu kontrolei:**

- ✓ aktualizēts vietu saraksts un uzkrātais apjoms;
- ✓ ieviests rīcības algoritms rīcībām gadījumos, kad tiek konstatēta pretlikumīga nolietotu riepu uzglabāšana.

Dienests arī turpināja kontrolēt **atkritumu pārrobežu sūtījumus Latvijas teritorijā.**

Veiktas **66 pārrobežu atkritumu sūtījumu pārbaudes:**

- ✓ 27 transporta pārbaudes uz autoceļiem un ostās (kopā pārbaudīti 85 transportlīdzekļi);
- ✓ 14 paziņotu sūtījumu pārbaudes, uzsākot sūtījumu vai to saņemot reģenerācijas iekārtā;
- ✓ 25 pārbaudes tieši atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumos.

12 gadījumos tika konstatētas neatbilstības, t.sk. konstatēti 5 nelikumīgi atkritumu sūtījumi. 3 gadījumos konstatēts, ka atkritumu sūtījumi veikti bez iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūras, vienā gadījumā konstatēts, ka sūtījumā iesaistītajam uzņēmumam nav atbilstošas atļaujas.

Citos gadījumos konstatētas neatbilstības sūtījumu pavaddokumentu aizpildīšanā un uzskaitē, pavadzīmes neaizpildīšana atkritumu pārvadājumu uzskaites valsts informācijas sistēmā un datu nesakrītība ar atkritumu uzskaites žurnālu uzņēmumā, kā arī atļaujas nosacījumu pārkāpumi.

Atkritumu pārrobežu sūtījumu kontrolēs, galvenokārt, konstatēti naftas produktus saturošu atkritumu, elektrisko un elektronisko iekārtu, plastmasas, gumijas, metāllūžņu, papīra, kartona un plastmasas iepakojuma pārvadājumi.

Iepriekšējo periodu pieredze rāda, ka nelikumīgu atkritumu sūtījumu kopējais risks ir vidējs – 2022. gadā atklāti 12 pārkāpumi atkritumu pārrobežu sūtījumu jomā, t.sk. 5 pārkāpumi klasificēti kā nelikumīgi atkritumu sūtījumi, kas salīdzinoši ar veikto pārbažu skaitu ir mazs ar tendenci samazināties.

2.1.4. PIESĀRŅOJOŠO DARBĪBU KONTROLE

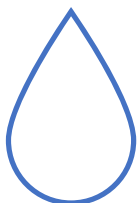
2022. gadā valsts vides inspektori kopumā ir veikuši 3850 piesārņojošo darbību pārbaudes, īstenojot gan plānotas, gan neplānotas pārbaudes. Plānotās pārbaudes tiek organizētas kā integrētās pārbaudes, tematiskās jeb konkrētu jomu pārbaudes, uzraudzības pārbaudes, kā arī konsultāciju vizītes pie jauniem operatoriem. Pārbaudes veids "Konsultāciju vizīte" ir jauna pieeja kontrolē, ko Dienests īsteno kopš 2021. gada ar devīzi «Konsultē jauno operatoru vispirms!». Šī pārbaudes veida mērķis ir panākt, ka operatori jau no darbības uzsākšanas izprot un ievēro gan vides aizsardzības normatīvo aktu prasības, gan īpašos piesārņojošās darbības atļaujas nosacījumus.

VVD kopumā uzrauga **20 734** atļaujas, licences un reģistrētās darbības

Atļaujas
piesārņojošai
darbībai **12 284**

A kategorijas piesārņojošai darbībai **98**
B kategorijas piesārņojošai darbībai **2453**
C kategorijas piesārņojošai darbībai **9733**

NOTEKŪDEŅU ATTĪRĪŠANAS IEKĀRTU VALSTS TESTĒŠANAS PROGRAMMA

Viens no Dienesta mērķiem ir panākt **notekūdeņu atbilstošu attīrīšanu pirms to novadišanas vidē**. Dienests veic uzraudzību ~1250 notekūdeņu attīrīšanas iekārtās Latvijā. Dienests veic uz riska analīzi balstītu notekūdeņu valsts testēšanas programmu augsta riska iekārtās un iekārtās, kas novada notekūdeņus riska ūdens objektos. Valsts testēšana ir viens no Dienesta kontroles rīkiem efektīvākai notekūdeņu attīrīšanas iekārtu uzraudzībai.

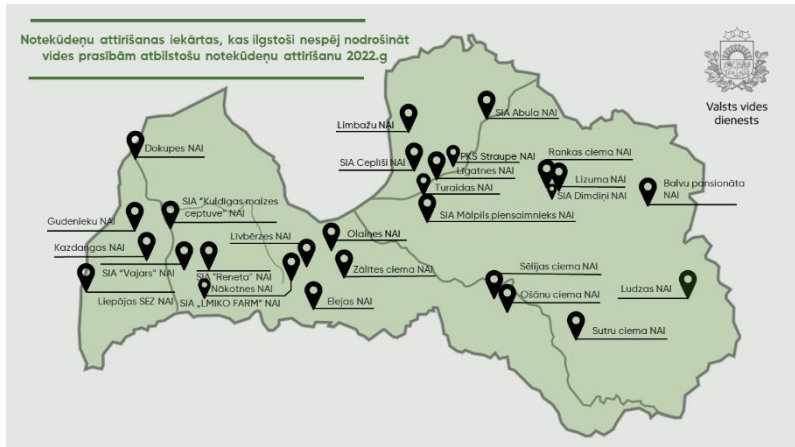
Veicot notekūdeņu attīrīšanas iekārtu (NAI) testēšanu 2022. gadā, Dienests konstatējis, ka **28 NAI Latvijā ilgstoši piesārņo vidi**. Pērn kopumā vidē novadīti 196,2 miljoni m³ notekūdeņu, būtiska daļa no tiem vidē novadīti nepietiekami attīrīti. Jau šobrīd laba ūdens kvalitāte ir tikai ~31% Latvijas upēs un ezeros.

2019. gadā, kad Dienests uzsāka NAI uzraudzību, problemātisko objektu sarakstā atradās 58 attīrīšanas iekārtas, mērķtiecīga darba rezultātā **Dienestam ir izdevies šo problēmNAI skaitu samazināt vairāk nekā uz pusi**.

No 28 ūdens attīrīšanas iekārtām, kurās konstatētas neatbilstības 2022. gadā, 11 iekārtas apsaimnieko tikai sadzīves notekūdeņus, 7 apsaimnieko sadzīves un ražošanas notekūdeņus, savukārt 10 no iekārtām nepienācīgi attīra ražošanas notekūdeņus. 21 no 28 iekārtām šos

nepietiekami attīrītos notekūdeņus novada dažādās Latvijas ūdenstīpēs, tādējādi būtiski pasliktinot upju un ezeru ūdens kvalitāti.

No 48 pārbaudītajiem objektiem 19 iekārtās jeb 40 % gadījumu Dienesta kontrolmērījumi uzrādīja neatbilstību notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbībā. Salīdzinot ar pērnā gadu, kad neatbilstība vides prasībām 62% no kopumā testētajām iekārtām, situācija ir būtiski uzlabojusies.

Valsts testēšanas ietvaros biežāk, salīdzinot ar operatora veikto monitoringu, tika konstatēti piesārņojošo vielu robežvērtību pārsniegumi vai neatbilstoša notekūdeņu attīrīšana. Šī tendence saglabājas jau kopš valsts testēšanas programmas uzsākšanas 2020.gadā, tomēr kopumā valsts testēšanas rezultāti liecina, ka, pateicoties Dienesta aktīvai uzraudzībai, NAI darbības efektivitāte pakāpeniski uzlabojas.

SADEDZINĀŠANAS IEKĀRTU KONTROLES PROGRAMMA

16.04.2020. Ministru Kabinets apstiprināja **Gaisa piesārņojuma samazināšanas rīcības plānu 2020.–2030. gadam (Plāns)**. Plāns izstrādāts, lai samazinātu gaisa piesārņojuma radīto negatīvo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību. Dienestam uzdoti vairāki Plāna uzdevumi, tai skaitā – organizēt neatkarīgu gaisu piesārņojošo vielu emisiju mērījumu veikšanu akreditētā laboratorijā tām gaisu piesārņojošajām vielām, kurām noteikti robežlielumi.

Mērījumi jāveic divām iekārtu grupām – sadedzināšanas iekārtām (uzdevums 1.4.) un iekārtām, kas nav sadedzināšanas iekārtas (uzdevums 1.5.).

2022. gadā, pamatojoties uz Plānu, tika **realizēta gaisu piesārņojošo vielu emisiju testēšanas programma**, īstenojot Latvijas vides aizsardzības fonda projektu "Gaisu piesārņojošo vielu emisiju novērtējums" Reģ. Nr. 1-08/21/2022 par kopējo finansējumu 32099 EUR apmērā, jo Plānā paredzētais valsts finansējums netika saņemts.

Tika testētas 47 sadedzināšanas iekārtas. Konstatēts, ka 29 operatoriem emisijas atbilst robežvērtībām (61%), bet 18 gadījumos konstatēta neatbilstība (38%). Kopumā sadedzināšanas iekārtu rezultāti bija sliktāki nekā 2021. gadā. Tika konstatēti emisiju robežvērtību pārsniegumi, neefektīvi strādājošas gāzu attīrīšanas iekārtas, neregulēts degšanas režīms. Sekas – nepilnīga kurināmā sadegšana, neefektīvs kurināmā patēriņš, apkures izmaksu pieaugums.

Dienests 2022. gadā uzsāka emisiju testēšanu arī citās nozarēs. Monitoringu veica 24 operatoriem. Tika testētas amonjaka emisijas dzīvnieku novietnēs, kopējā organiskā oglekļa koncentrācija iekārtās, kas emitē gaistošos organiskos savienojumus, kā arī emisijas no koksnes pārstrādes, metāla ķīmiskās apstrādes un zivju miltu ražotnēm. Rezultāti – 15 iekārtās emisijas

atbilst robežvērtībām (67%), bet 8 iekārtās konstatēta neatbilstība (33%). Cēloņi – novirzes no procesa režīma, fermās – tīrīšana, kūtsmēslu pārvietošana.

Visbiežāk konstatēta neatbilstība oglekļa oksīda CO jeb tvana gāzes emisiju robežvērtībām – 25% katlu mājās. Rezultāts nepatīkami pārsteidz, jo oglekļa oksīda emisijas iespējams būtiski samazināt, veicot degšanas procesa ieregulēšanu. Enerģētikas un vides aizsardzības intereses degšanas ieregulēšanas procesā sakrīt – jo precīzāk tas katlu mājā ir izdarīts, jo efektīvāka ir kurināmā sadegšana, mazāks kurināmā patēriņš, mazākas izmaksas, zemāki apkures tarifi un labāka gaisa kvalitāte.

No divu gadu laikā testētajām 79 katlu mājām vairāk kā puse ir pašvaldību komunālo saimniecību siltumapgādes uzņēmumi. No 50 testētajiem komunālajiem siltumapgādes uzņēmumiem 12 jeb 24% nespēj nodrošināt atbilstību emisiju robežvērtībām. Īpaši jāuzsver apstākļi, ka neatbilstošs degšanas režīms konstatēts katlu mājās, kurās ir veikta rekonstrukcija.

AUTOSERVISU KONTROLES PROGRAMMA

Ar 179 veiktām pārbaudēm veikta ikgadējā autoservisu kontroles kampaņa. Dienests veica pārbaudes autoservisos un sniedza konsultācijas 40 apdzīvotās vietās visā Latvijas teritorijā. Īstenots princips "Konsultē vispirms!", skaidrojot uzņēmējiem vides prasības, galveno uzsvāru liekot uz bīstamo atkritumu apsaimniekošanu. Pārkāpumi un neatbilstības bija teju katrā objektā, tāpēc autoservisiem bija iespēja mēneša laikā novērst konstatētos pārkāpumus un reģistrēt piesārņojošo darbību Dienestā. Lai turpmāk veiksmīgāk panāktu videi draudzīgu servisu darbību, pārbaužu laikā analizēta autoservisu darbinieku izpratne par radītajiem bīstamajiem atkritumiem.

LAUKSAIMNIECĪBAS OPERATORU KONTROLES PROGRAMMA

Laika periodā no 2021. gada līdz 2025.gadam Dienests plāno veikt lauksaimniecības operatoru kontroli ar mērķi īstenot visaptverošu kontroles programmu amonjaka emisiju samazināšanai no lauksaimniecības darbībām.

Galvenie kontroles programmas uzdevumi:

- ✓ Panākta atbilstība vides aizsardzības prasībām atbilstoši vides aizsardzības normatīvajiem aktiem;
- ✓ Lauksaimniecības dzīvnieku ēdināšanas pārvaldība noris atbilstoši labāko pieejamo tehnisko paņēmieni nosacījumiem;
- ✓ Izbūvētas normatīvo aktu prasībām atbilstošas mēslu krātuves.

2022.gadā veiktas 947 lauksaimnieku pārbaudes

Veicot datu salīdzināšanu, identificētas vairāk nekā **1600** neregistrētas dzīvnieku novietnes

2.1.5. ZVEJAS KONTROLE

2022.gadā veiktas

3 845

zvejas un makšķerēšanas pārbaudes

1276

zvejas un makšķerēšanas pārbaudes jūrā un piekrastes ūdeņos

2228

zvejas un makšķerēšanas pārbaudes iekšējos ūdeņos

Saskaņā ar Dienesta priekšlikumiem veiktas **izmaiņas Zemkopības ministrijas pārziņā esošajā Latvijas zivsaimniecības integrētajā kontroles un informācijas sistēmā (LZIKIS)**, līdz ar ko no 2022. gada 1. janvāra visas – gan iekšējo ūdeņu, gan jūras piekrastes pārbaudes tiek reģistrētas tikai elektroniski.

Tāpat LZIKIS tiek apkopotas pārkāpumu konstatēšanas un izņemto zvejas rīku atrašanās vietas kartē, lai veiktu uz riska analīzi balstītu inspekciju plānošanu un informācijas analīzi.

Sadarbībā ar Zemkopības ministriju veikta **Nozvejas sertifikātu un zivju produkcijas elektroniskās izsekojamības pilnveidošana**, kā arī veikta Zvejas kuģu satelītnovērošanas sistēmas (VMS) modernizācija, izveidojot jaunu VMS interaktīvās kartes aplikāciju, tostarp nodrošinot automātiskus brīdinājumus par kuģu zvejas zonu robežu pārkāpšanu.

Turpināta zvejas kontroles aprīkojuma modernizācija un atjaunināšana, iegādājoties mūsdienu prasībām atbilstošus dronus, termokameras, eholotes, laivas un laivu dzinējus.

2022. gadā zvejas un makšķerēšanas kontrolē piedalījās **80** sabiedriskie vides inspektori, no kuriem **3** zvejas kontroles komandai pievienojās 2022. gadā

Pastiprināta uzmanība tika pievērsta zivju tirdzniecības vietu pārbaudēm, kopīgi ar Pārtikas un veterināro dienestu rīkojot inspekcijas kampaņu visā Latvijā. Vienlaicīgi tās laikā pārbaudot 23 tirgotājus, tika atklāti 9 pārkāpumi. Turpmāk šādas pārbaudes tiks veiktas regulāri, iesaistot visus zvejas kontroles inspektoros.

2.1.6. PIESĀRŅOTO VIETU PĀRVALDĪBA

Latvijā ir no 260 līdz 270 vēsturiski piesārņotas vietas. Dienests veic šo vietu uzraudzību. Atbilstoši piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistra datiem sanācija šobrīd veikta 19 objektos Latvijā.

Vērienīgākie piesārņoto vietu sanācijas projekti un vietas, kas attīrītas no vēsturiskā piesārņojuma, ir – Dienvidu gudrona dīķis, Ziemeļu gudrona dīķis, bijusī rūpnīca "Kosmos", bijusī degvielas pārkraušanas termināla vieta un bijusī DUS NBS Aviācijas bāze.

2022. gadā Dienests sadarbībā ar VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" (LVĢMC) uzsāka projektu, kas ieviesīs būtiskas pārmaiņas piesārņoto vietu datu apritē – projekta ietvaros līdzšinējo piesārņoto vietu reģistrāciju un informācijas apriti dokumentu veidā aizstās ar visaptverošu piesārņoto vietu informācijas un datu iesniegšanas, pārbaudes un akceptēšanas procesa digitalizāciju. Pašreiz informācija par piesārņotajām vietām glabājas Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrā, kas tika radīts pirms 20 gadiem, kā arī Valsts ģeoloģijas fonda arhīvā, kas atrodas LVĢMC pārziņā.

2.1.7. DABAS RESURSU KONTROLE

2022. gadā veikta derīgo izrakteņu un augsnes ieguves vietas un prettiesiski novietoto atkritumu topogrāfiskā uzmērīšana četros objektos, kas, konstatējot pārkāpumus, rezultējies ar piemērotu **dabas resursu nodokļa uzrēķinu vairāk kā pusmiljona EUR apmērā.**

VVD konstatē – uzņēmums Krāslavā slēpis patiesos derīgo izrakteņu ieguves apjomus, piemērots sods un aprēķināts dabas resursu nodoklis vairāk nekā 200 000 EUR apmērā

Viedas zemes dziļu kontroles nodrošināšanai 2022. gadā apgūta globālās navigācijas satelītu sistēmas (GNSS) uztvērēja komplekta un planšetdatoru (Samsung Galaxy tab Active 3) izmantošana.

Tāpat Dienests sadarbībā ar nodibinājumu "Vides risinājumu institūts" uzsāka īstenot Eiropas Kosmosa aģentūras finansētā projekta "**Uz Sentinel satelītu datiem balstīts pakalpojums zemes dziļu izmantošanas attālinātai uzraudzībai un iespējamās nelegālās derīgo izrakteņu ieguves atklāšanai**" aktivitātes. Pārskata periodā tika izstrādāts IT rīka prototips automatizētai uz Sentinel datiem balstītu pakalpojumu derīgo izrakteņu ieguves vietu attālinātai un regulārai uzraudzībai, veiktas lauka aktivitātes, kas saistītas ar Dienesta darbinieku iesaisti projekta pilotteritoriju apsekošanas kontrolē.

2022. gadā Dienests noslēdza sadarbības memorandu ar Būvmateriālu ražotāju asociāciju (BRA). Parakstītā vienošanās paredz pušu ciešāku sadarbības veidošanu dabas resursu ieguves un izmantošanas jomā, lai veicinātu ilgtspējīgu un efektīvu dabas resursu ieguvī, dabas resursu nodokļa atbilstošu aprēķinu un nomaksu, ieguves vietu ekspluatāciju un rekultivāciju, samazinātu nelikumīgu dabas resursu apriti. BRA un Dienests apņēmas arī sadarboties Finanšu ministrijas aktualizētā un Ministru kabinetā 2022. gada pavasarī atbalstītā Ēnu ekonomikas ierobežošanas plānā 2021–2022 iekļauto pasākumu ieviešanā.

2.2. RADIĀCIJAS DROŠĪBAS UZRAUDZĪBA

Radiācijas drošības centrs (RDC) ir nodrošinājis pastiprinātu radiācijas situācijas uzraudzību 24/7 režīmā saistībā ar notikumiem Ukrainas kodolobjektos militārā iebrukuma rezultātā (starptautiskās ziņas, mediju ziņas, monitoringa staciju uzraudzība, starptautiskā saziņa, intervijas medijiem, u.c.).

Stiprināta iestāžu kapacitāte radiācijas avārijās un veicināta izpratne par radiācijas avārijām (pārrobežu radiācijas apdraudējumiem).

2022. gadā darbu turpināja Dienesta izveidotā darba grupa starpinstitucionālās sadarbības nodrošināšanai radiācijas avārijās, tajā iekļautas 18 institūcijas. Darba grupas ietvaros sagatavoti priekšlikumi Ministru kabineta noteikumu projektam "Prasības attiecībā uz sagatavotību radiācijas avārijai un rīcību šādas avārijas gadījumā", kurš aizstās Ministru kabineta 2003. gada 8. aprīļa noteikumus Nr.152 "Prasības attiecībā uz sagatavotību radiācijas avārijai un rīcību šādas avārijas gadījumā".

Vienlaikus darba grupas ietvaros **izstrādāti algoritmi institūciju rīcībām valsts un reģionāla mēroga radiācijas avārijās**, lai papildinātu Valsts civilās aizsardzības plāna pasākumus ar konkrētām iestāžu rīcībām.

- ✓ 2022. gada novembrī Ministru kabineta sēdē tika izskatīts Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) sagatavotais informatīvais ziņojums "Par rīcības plānu iedzīvotāju, valsts dienestu, kritiskās infrastruktūras un pakalpojumu nodrošinātāju aizsardzības pasākumiem radioaktīvā piesārņojuma gadījumā", kura 1. pielikums ir darba grupas ietvaros izstrādāti algoritmi "Algoritmi institūciju rīcībai valsts vai reģionāla mēroga radiācijas avārijās".
- ✓ 2022. gadā veikta radiācijas monitoringa staciju sistēmas programmas modernizācija un drošības līmeņa paaugstināšana.
- ✓ Veselības inspekcijai nodotas 5 un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam (NMPD) 14 radiācijas mēriekārtas, organizējot arī ievadapmācības 36 šo iestāžu pārstāvjiem. Radiācijas mēriekārtas Dienesta RDC 2022.gadā saņēma no Starptautiskās atomenerģijas aģentūras nacionālā projekta ietvaros.

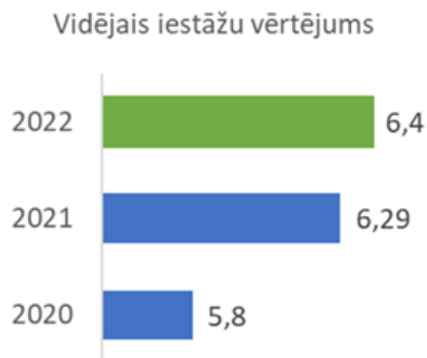
Gatavība un rīcība radiācijas avārijās 2022.gadā

Mācības		
Starptautiska ekspertu misija par avārijām • 7 iestādes • 15 dalībnieki	Valsts līmeņa RADEX 2021 (novembris) • 20 iestādes • 34 dalībnieki	Praktiskā ar VUGD un LVGMC (oktobris) • 3 iestādes • 30 dalībnieki
Starptautiska ekspertu misija par transportēšanu • 9 iestādes • 24 dalībnieki	Ar Lietuvas RDC (oktobris) • 2 iestādes • 6 dalībnieki	Starpiestāžu darba grupā (marts) • 17 iestādes • 94 dalībnieki

Informatīvie semināri institūcijām

Veikta ikgadējā aptauja par iestāžu gatavību un rīcību radiācijas avārijās, t.sk. resursiem, zināšanām, apmācībām. Institūciju vidējais pašvērtējums gatavībai radiācijas avārijām 2022. gada aptaujā bija 64% (2021. gadā 63%). Dienesta darbības stratēģijā 2021.-2023. gadam noteiktais mērķis 2022. gadā institūciju pašvērtējumam bija 60%.

RDC koordinējis **3 Starptautiskās atomenerģijas aģentūras (SAEA) nacionālo projektu uzsākšanu radiācijas drošībā Latvijā**, no kuriem viens ir RDC projekts par gatavību radiācijas avārijās un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanu (LAT9016, "Strengthening the Regulatory Framework for Radiological Emergencies and Radioactive Waste Management"). Projekta ietvaros arī organizētas divas starptautisko ekspertu misijas avāriju gatavības un radioaktīvo materiālu transportēšanas jautājumos, piesaistot arī citu iestāžu pārstāvju dalību.

- ✓ Nacionālā SAEA projekta LAT9015 "Strengthening Overall Radiation Safety Culture in Medicine and Improving the Knowledge Basis of Regulatory Personnel" ietvaros **pirmo reizi Latvijā organizēta SAEA radioterapijas audita QUATRO (Quality Improvement Quality Assurance Team for Radiation Oncology) misija** SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" stacionārā - Latvijas Onkoloģijas centrs.
- ✓ RDC apstrādāja informāciju vairāk par 300 SAEA un citu starptautisko organizāciju organizētajiem pasākumiem, pieteicis dalībai 115 Latvijas pārstāvjus 81 starptautiskajos pasākumos.
- ✓ Lai turpinātu radiācijas drošības līmeņa paaugstināšanu, RDC iesniedza trīs Latvijas nacionālo projektu ieceres SAEA 2022.-2023. gada projektu ciklam. Visiem trim projektiem (RDC, LVĢMC un VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca") tika saņemts SAEA atbalsts projektu tālākai virzībai.
- ✓ 2022. gadā tika noslēgts sadarbības līgums par radiācijas drošību medicīniskajā apstārošanā ar Latvijas Medicīnas inženierzinātnes un fizikas biedrību (stājās spēkā 06.05.2022.).

2022. gada 1. februārī

Latvijā uzsāka darboties depozīta sistēma dzērienu iepakojumam, kas ir viena no ražotāju paplašinātās atbildības sistēmām.

Dienests visā depozīta sistēmas ieviešanas periodā, kā arī 2022. gadā veica sistēmas uzraudzību un sekoja līdzi, lai depozīta sistēmas darbība notiktu atbilstoši depozīta sistēmas darbības organizēšanas un īstenošanas plānam un noteiktajam laika grafikam, kā arī identificēja riskus un sniedza priekšlikumus darbībām identificēto risku samazināšanai un savlaicīgai novēršanai, kā arī izteica un sniedza priekšlikumus normatīvo aktu grozījumiem.

Viens no izaicinājumiem veiksmīgai depozīta sistēmas darbības uzsākšanai 2022. gadā bija **tirgotāju iesaiste depozīta sistēmā**, kas nepieciešama, lai nodrošinātu depozīta tīkla izveidi un pieņemšanas punktu darbību visā Latvijas administratīvajā teritorijā.

Dienests aktīvi iesaistījās depozīta iepakojuma pārdevēju uzrunāšanā par līguma slēgšanu ar SIA "Depozīta Iepakojuma Operators" (turpmāk – DIO) par izlietotā depozīta iepakojuma pieņemšanu, kā rezultātā 80 komersantiem tika nosūtītas vēstules par līguma slēgšanu ar DIO. Attiecībā uz 39 tirgotājiem, kuri nesadarbojās un

neiesaistījās depozīta sistēmā, Dienests pēc 2022. gada 1. februāra pieņēma lēmumus par veicamām rīcībām neatbilstību novēršanai.

Lai pārliecinātos par depozīta iepakojuma pieņemšanas tīkla darbību, Dienests veica izlases veida pārbaudes tirdzniecības vietās. **Kopumā 2022. gadā veiktas pārbaudes 81 tirdzniecības vietā, no kurām 30 pārbaudēs atklātas nepilnības, par kurām tirdzniecības vietām tika izteikts brīdinājums.**

Dienests 2022. gadā veicis arī 8 plānveida depozīta iepakotāju tematiskās pārbaudes par visa vieda iepakojuma dabas resursu nodokļa objektu uzskaiti un normatīvo aktu ievērošanu, kuru rezultātā uzņēmumiem papildus tika aprēķināts dabas resursu nodoklis 10 256 EUR apmērā.

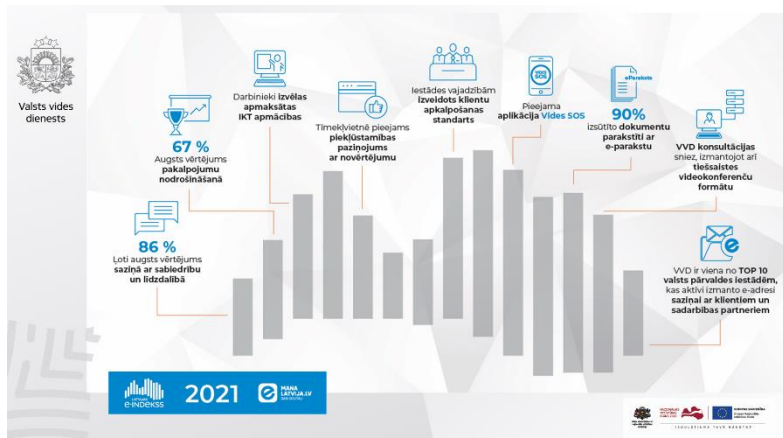

Gada laikā 1400 depozīta punktos visā Latvijā nodots ceturtdaļmiljards jeb vairāk nekā 250 miljoni tukšo depozīta iepakojumu – tie ir vairāk nekā vidēji 130 sistēmā atgrieztu iepakojumu uz vienu iedzīvotāju.

Kopumā Dienests īstenojis efektīvu depozīta sistēmas darbības uzraudzību. Pirmā darbības gada laikā līdz 2023. gada februārim regulāri uzraudzīta sistēmas operatora – SIA "Depozīta iepakojuma Operators" – darbība, ar mērķi nodrošināt depozīta iepakojuma pieņemšanas vietu pieejamību, iedzīvotāju informēšanu un problēmsituāciju risināšanu, kā arī to, lai kopumā sistēma darbotos atbilstoši saskaņotajam plānam.

Veicot tirdzniecības vietu pārbaudes, īstenoja uzraudzība pār tirgotāju iesaisti sistēmā un pieņemšanas punktu atbilstību noteiktajām prasībām. Vērtēta kopīgo pieņemšanas punktu izveide ar attālumu virs 500m – 17 šādu punktu izveide atbalstīta, tomēr, ar mērķi nodrošināt iedzīvotājiem iepakojuma nodošanas iespējas samērīgā attālumā, 7 gadījumos iecere nav saskaņota. **Par nepiedalīšanos depozīta sistēmā tirgotājiem izdoti lēmumi un piemērota piespiedu nauda kopumā 23 505 EUR apmērā.** Uzraudzīta arī depozīta iepakojuma ražotāju darbība, izlases kārtībā veicot tematiskās pārbaudes un nodrošinot atbilstošu dabas resursu nodokļa nomaksu par savlaicīgu neiesaistīšanos depozīta sistēmā.

2.4. DIENESTA INFORMĀCIJAS SISTĒMU UN DIGITĀLO RISINĀJUMU ATTĪSTĪBA

Dienests 114 iestāžu konkurencē 2022. gadā ierindojās godpilnajā 2.vietā kopvērtējumā starp valsts iestādēm, kuras atzītas par labākajiem digitālo iespēju izmantošanas piemēriem.

2022. gadā turpināts darbs pie informācijas sistēmu resursu pilnveides:

✓ Dienesta informācijas sistēmai "TULPE" atjauninātas tās darbībai

izmantotās tehnoloģisko platformu novecojušās versijas, kas radīja dažādus ierobežojumus sistēmas darbībai un attīstībai, piemēram, neoptimāla veiktspēja, drošības ievainojamības, ierobežotas integrāciju iespējas u.c.

- ✓ Veiktas būtiskas izmaiņas mobilās lietotnes VidesSOS arhitektūrā, lai nodrošinātu tās izmantošanu jaunākajās Android un IOS versijās.
- ✓ Veiktas nepieciešamās izmaiņas Dienesta informācijas sistēmās, lai nodrošinātu 2022. gadā Dienestā veikto biznesa procesu restrukturizāciju, kuras rezultātā visi atļauju dokumenti tiek izdoti un pārvaldīti centralizēti.
- ✓ IS "TULPE" modernizācijas projekta ietvaros veikts lietojamības audits. Tā mērķis iegūtos rezultātus izmantot informācijas sistēmas funkcionalitātes uzlabošanai. Veikta sistēmas izpēte, heuristiskā analīze, sagatavoti lietojamības testi, veikta lietojamības testēšana un saskarņu dizaina koncepcijas izstrāde.
- ✓ Uzsākts nozīmīgs projekts Dienesta biznesa procesu digitālās transformācijas ietvaros – atkritumu apsaimniekošanas atļauju iesniegumu, t.sk. grozījumu atļaujās, iesniegšanas un apstrādes pilnveidošana. Projektā izmantoti IS "TULPE" lietojamības audita rezultāti.
- ✓ Uzsākts nozīmīgs IS "TULPE" attīstības projekts par e-pakalpojumu portāla jauna dizaina ieviešanu, lai nodrošinātu lietotājam vēl ērtāku un intuitīvi saprotamāku pakalpojumu izmantošanu.
- ✓ Veiktas būtiskas izmaiņas IS "TULPE" auditācijas pierakstu funkcionalitātē, lai nodrošinātu ārējo lietotāju veikto darbību pilnu izsekojamību e-pakalpojumu portālā.
- ✓ Nozīmīgi pilnveidota IS "TULPE" infrastruktūra. Izveidota papildu pirmsprodukcijas vide, sekmējot ātrāku izmaiņu ieviešanu un samazinot sistēmas atteikumu risku.
- ✓ Veiktas būtiskas izmaiņas IS "TULPE" komunikāciju modulī. Tas papildināts ar informāciju par ziņojumiem klientiem no vairākiem IS "TULPE" reģistriem.
- ✓ Veikta būtiska IS "TULPE" attīstība, nodrošinot adrešu meklēšanas komponentes integrāciju e-pakalpojumos un BackOffice reģistros.

3 DIENESTA SNIEGTIE PUBLISKIE PAKALPOJUMI

Visvairāk 2022.
gadā izniegtās
atļaujas/
dokumenti

Kopumā 2022. gadā
sniegti **12 238**
pakalpojumi

Pakalpojuma veids	Kopējais skaits (izniegts+grozīts)	E-pakalpojuma izmantošana, %
Tehniskie noteikumi 	1944	100
Būvprojektu saskaņošana 	1516	100
Atzini par objektu pieņemšanu ekspluatācijā 	850	
Zemes dzīļu izmantošanas licences derīgo izrakteņu pases, limiti 	331	
C kategorijas piesārņojošās darbības reģistrācija 	778	100
Ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums 	375	35
A un B atļaujas piesārņojošai darbībai 	319	100
Izsniegti nosacījumi, atzini pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem 	218	
Atļauja atkritumu apsaimniekošanai 	200	100
Licences un reģistrācijas apliecības darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem 	266	100

IEVIESTS JAUNS E-PAKALPOJUMS: C REĢISTRĀCIJA

Dienests veicis uzlabojumus e-pakalpojumā "C kategorijas piesārņojošo darbību reģistrācija/atcelšana". E-pakalpojumā ir veikti uzlabojumi, lai padarītu pakalpojumu ērtāku klientiem: ieviesta strukturētās adreses pievienošana, nodrošināta automātiskā koordinātu nolasīšana un kadastra datu pievienošana.

Iesniegumu aizpildīšana pilnveidotajā e-pakalpojumā ir kļuvusi uz klientu orientēta un ir pielāgota operatoru darbības veidiem: Sadedzināšanas iekārtas; degvielas uzpildes stacijas; Dzīvnieku novietnes; Transportlīdzekļu remontdarbnīcas un automazgātaves; Ķīmisko vielu uzglabāšana; Kokapstrāde; Metālapstrāde un Pārtikas rūpniecība.

Jautājumi, kas pielāgoti konkrētiem darbības veidiem, nodrošina iesniegumu iesniegšanu ar pirmo reizi. E-pakalpojumā izveidotas iesniegumu formas ērtai C kategorijas reģistrācijas atcelšanai un grozījumu veikšanai.

Komunikācija ar klientu pilnībā notiek e-pakalpojumā un tiek nodrošināti arī automātiskie paziņojumi par veikto un atcelto reģistrāciju operatoram un pašvaldībai.

2022. gadā LVAF projekta ietvaros tika veikta Dienesta klientu apmierinātības aptauja.

Pētījums

“Valsts vides dienesta klientu apmierinātības aptauja”

2022. gada aptaujas rezultāti

Īstenošanas laiks: 07.2022. – 10.2022.

Valsts vides dienests

MĒRĶIS

Noskaidrot klientu (operatoru) apmierinātības līmeni, vērtējot Valsts vides dienesta 2021. gadā sniegto pakalpojumu kvalitāti un to atbilstību klientu vajadzībām. Saņemt informāciju par darbības jomām, kurās nepieciešami pilnveidojumi.

APTAUJAS TVĒRUMS, MĒRĶAUDITORIJA

VVD klienti, kas 2021. gadā saņēmuši pakalpojumu – pārbaudi piesārņojuma un dabas resursu, radiācijas drošības jomā, jūras, piekrastes un iekšējo ūdeņu komerczvejas jomā.

Respondentu skaits – 371 klients

APTAUJAS REZULTĀTI

87% klientu ir apmierināti ar saņemto pakalpojumu kvalitāti;

91% klientu atzīst pārbaudes procesu no VVD puses kā ļoti labi īstenotu;

ir izdevies sekmīgi ieviest un īstenot pārbaudes attālināti;

~ 90% klientu ir apmierināti ar VVD inspektoru profesionālajām prasmēm;

93% klientu ir apmierināti ar saņemtajām konsultāciju vizītēm;

93% gadījumu pārbaudes piesārņojuma un dabas resursu jomā un to rezultāti veicinājuši klientu darbības atbilstību normatīvo aktu prasībām

GALVENIE IETEIKUMI

Atļauju un licenču izsniegšanas jomā:

uzlabot **e-pakalpojumus**

pilnveidot **instrukcijas** iesniegumu aizpildīšanai

samazināt atļauju un licenču **izsniegšanas laiku**

Kontroles jomā:

turpināt **konsultāciju vizītes**, nodrošinot operatorus ar informatīvajiem materiāliem

stiprināt komunikāciju ar klientiem un informēt par likumdošanas izmaiņām

4 SADARBĪBA DIENESTA FUNKCIJU EFEKTĪVAI NODROŠINĀŠANAI

Ar mērķi radīt praktiski izmantojamus rezultātus vides aizsardzības politikas īstenošanā, **Latvijas vides aizsardzības fonda 2022. gada nevalstisko organizāciju (NVO) projektu konkursā "Sadarbības projekti vides politikas veidošanai un īstenošanai"** atbalstu guvuši:

- ✓ Baltijas metāllūžņu pārstrādātāju asociācijas projekts **"Metāllūžņu apsaimniekošanas laukuma standarta un praktiska ceļveža metāllūžņu un nolietoto transportlīdzekļu pareizai klasificēšanai izstrāde"**, kura rezultātā tiks sagatavots metāllūžņu un nolietoto transportlīdzekļu apsaimniekošanas ceļvedis. Īstenošanas termiņš: 15.09.2023.;
- ✓ Latvijas Vides pārvaldības asociācijas projekts **"Rekomendācijas lielo sadedzināšanas iekārtu nepārtrauktā monitoringa datu izvērtēšanai"**, rezultāts izmantojams operatoriem testēšanas sistēmas uzturēšanai, vienotam izvērtēšanas un atbilstības noteikšanas algoritmam, kā arī Dienesta darbiniekiem, veicot iekārtu atbilstības izvērtēšanu un pārbaudot iesniegtos datus par emisijām. Īstenošanas termiņš: 31.05.2023.;
- ✓ Latvijas Vides pārvaldības asociācijas projekts **"Uzņēmumu bīstamības kategorijas noteikšanas kalkulatora darbības koncepcijas un tā tehniskās specifikācijas izstrāde"**, kas paredz uzņēmumu bīstamības pakāpju izskaitļošanai sagatavot ķīmisko vielu kalkulatora darbības koncepciju un tehnisko specifikāciju, lai uz šo dokumentu pamata secīgi varētu veikt kalkulatora izstrādi. Īstenošanas termiņš: 30.06.2023.;
- ✓ Lai veidotu vienotu izpratni un efektīvu sadarbību atkritumu nozares un asociācijas biedriem, organizācijām, ekspertiem, pašvaldību pārstāvjiem un valsts institūcijām Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2021. – 2028. gadam uzdevumu īstenošanā, atbalstu guvis arī biedrības "Dzīvo zaļāk!" projekts **"Seminārs "Latvijas zaļais kurss atkritumu saimniecībā"**. Īstenošanas termiņš: 30.09.2022.

Dienests minētajos projektos ir sadarbības partnera statusā.

4.1. SADARBĪBA AR NVO

- ✓ Ar reģionālo atkritumu apsaimniekošanas centru un poligonu pārstāvju, atkritumu apsaimniekošanas organizāciju, operatoru, nozares asociāciju pārstāvju un vadošo valsts institūciju dalību **2022. gadā noslēdzies projekts - seminārs "Latvijas zaļais kurss atkritumu saimniecībā"**.
- ✓ Aizvadīta **Atkritumu aprites departamenta organizēta sanāksme biedrībām un NVO**, ar mērķi panākt vides kvalitātes uzlabošanu un pāreju no atkritumu apsaimniekošanas uz resursu apsaimniekošanu.

- ☑ Norisinājās sanāksme ar biedrību "Zemnieku Saeima" , kurā pārrunātas **aktualitātes lauksaimniecībā radušos atkritumu apsaimniekošanā** un Dienesta īstenoto Lauksaimniecības operatoru kontroles programmu 2021.- 2025. gadam.
- ☑ Ar mērķi veicināt ilgtspējīgu un efektīvu dabas resursu iegūvi, ieguves vietu ekspluatāciju un rekultivāciju, kā arī samazinātu nelikumīgu dabas resursu apriti, Dienests noslēdzis sadarbības memorandu ar Būvmateriālu ražotāju asociāciju.
- ☑ Noslēgts sadarbības līgums par sadarbību radiācijas drošību medicīnā ar Latvijas medicīnas inženierzinātes un fizikas biedrību (LMIFB).
- ☑ Ar mērķi stiprināt un veidot ciešāku abpusēju sadarbību starp nozari un iestādēm, aizvadīta tikšanās ar Latvijas Ķīmijas un farmācijas uzņēmēju asociāciju.
- ☑ Organizēta tikšanās ar Saldētāju iekārtu inženieru asociāciju.
- ☑ Veikta aktuālās informācijas apmaiņa ar Kūdras asociāciju.
- ☑ Organizēts sadarbības pasākums ar LŪKAs biedriem un NAI operatoriem par aktualitātēm notekūdeņu kontrolē un apsaimniekošanā.

4.2. STARPINSTITŪCIJU SADARBĪBA

2022. gada septembrī Rīgā norisinājās Dienesta organizēta **Baltijas valstu vides institūciju sadarbības** sanāksme.

Sanāksmē piedalījās 30 vides institūciju pārstāvji no Dienesta, Igaunijas Vides pārvaldes, Lietuvas Vides aizsardzības aģentūras un Lietuvas Vides aizsardzības departamenta.

Katras valsts pārstāvji iepazīstināja ar aktualitātēm vides aizsardzības un enerģētikas politikas jomā.

Vides aktualitātes apspriestas trīs tematiskās darba grupas – atkritumu apsaimniekošana un pārrobežu atkritumu sūtījumi, vides inspekcija un vides atļaujas, kurās diskutēts par labākajām praksēm un izaicinājumiem.

HELCOM

2022. gadā Latvija kļuvusi par prezidējošo valsti Baltijas jūras vides aizsardzības komisijā (HELCOM)

Priekšsēdētājas pienākumus veic Dienesta ģenerāldirektora vietniece, Zvejas kontroles departamenta direktore Evija Šmite

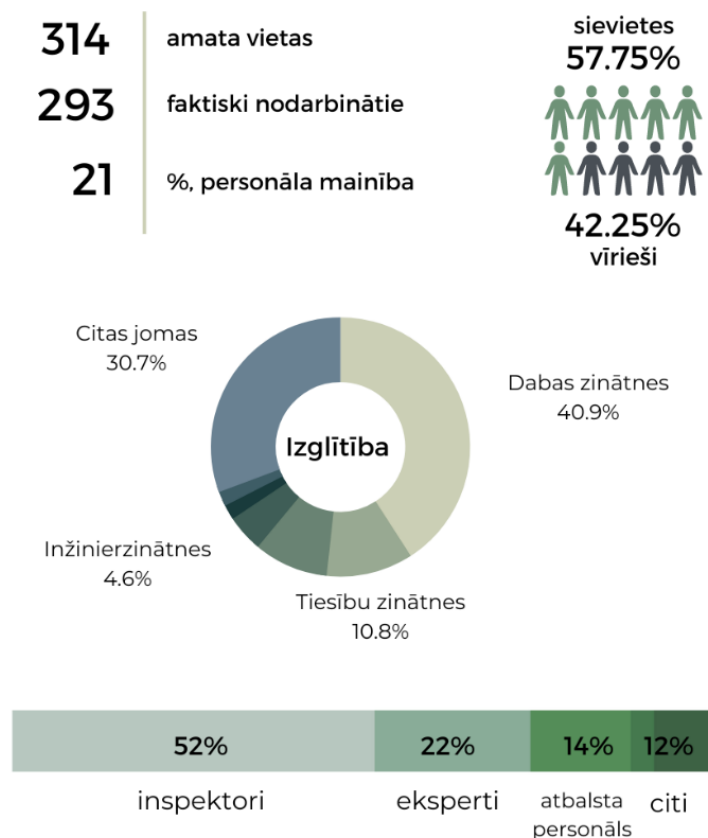

Baltijas jūras vides aizsardzības komisija – pazīstama arī kā Helsinku komisija (HELCOM) – ir starpvaldību organizācija (IGO) un reģionāla jūras konvencija Baltijas jūras reģionā. HELCOM, kas ir reģionāla platforma vides politikas veidošanai, tika izveidota 1974. gadā, lai aizsargātu Baltijas jūras vidi no visiem piesārņojuma avotiem.

5 PERSONĀLS

Amata vietu skaits Dienestā 2022. gada 31. janvārī bija 314 amata vietas, no kurām 252 ierēdņa un 62 darbinieku amata vietas, un projektu komanda ar 11 amata vietām.

2022. gadā nodibinātas valsts civildienesta attiecības un darba tiesiskās attiecības ar 74 nodarbinātajiem, savukārt izbeigtas ar 62 nodarbinātajiem. 2022. gadā nodarbināts vidēji 291 nodarbinātais, vakanto amatu skaits palielinājies līdz 7,53% no kopējā amatu vietu skaita. Nodarbināto mainība 2022. gadā pieauga līdz 21,29%. 2021. gadā mainība bija 14,24%.

2022. gada beigās Dienestā bija nodarbinātas 293 personas. **ievērojama nodarbināto daļa Dienestā strādā četrus gadus un ilgāk.**

2022. gada beigās nodarbināto stāžs Dienestā 17,73% bija līdz 1 gadam, 24,09% no 1 līdz 3 gadiem, 28,35% no 4 līdz 9 gadiem, 18,29%

Nodarbināto vidējais vecums ir 44 gadi.

11% personāla nav vecāki par 30 gadiem, 29,66% personāla ir vecumā no 30 līdz 39 gadiem, 24,77% personāla ir vecumā no 40 līdz 49 gadiem, 19,88% personāla ir vecumā no 50 līdz 59 gadiem un 15,29% personāla ir vecumā no 60 gadiem un vairāk.

Personāla sadalījums pa jomām: 14,37% atbalsta personāls, 51,98% inspektori, 22,32% eksperti, 7,95% citi, 3,36% projektu ieviesēji.

Dienestā 88% strādājošo ir ar augstāko izglītību, 5% ar pirmā līmeņa augstāko izglītību un 7% ar vidējo vai vidējo-profesionālo izglītību.

2022. gadā Dienestam piešķirts "Ģimenei draudzīgas darbavietas" statuss.

ĢIMENEI DRAUDZĪGA
DARBAVIETA

5.1. DARBINIEKU ZINĀŠANU UN IEMAŅU PILNVEIDOŠANA

Turpinot īstenot Dienesta darbības stratēģijas 2021.–2023. gadam mērķi būt "organizācijai, kas mācās un tiecas uz profesionālo izcilību", 2022. gadā **organizētas mācības gan darbinieku profesionālo, gan vispārējo prasmju attīstībai.**

Darbinieki padziļināti apguvuši tādas ar vides aizsardzības jomu saistītas tēmas kā hidroģeoloģijas pamati un karjeru ietekme uz pazemes ūdeņu plūsmām, lēmumu rakstīšanas tehnika administratīvajā procesā, radiācijas drošība darbībām ar vidējas radioaktivitātes avotiem, vadlīnijas piesārņoto vietu izpētei un sanācijai, preču iepakojuma kā dabas resursu nodokļa apliekamā objekta aprēķināšana

un kontrole, Zemes dziļu informācijas sistēmas izmantošana, u.c. Tāpat arī rīkotas mācības par procesu kartēšanu, pārmaiņu vadību, komandas rezultātu sasniegšanu un darbinieku motivēšanu, sadarbības prasmju attīstīšanu jaunizveidotā struktūrvienībā un komplicētu iesniegumu izskatīšanu.

Dažādos iekšējos mācību un pieredzes apmaiņas pasākumos apskatītas tēmas par tehnisko līdzekļu izmantošanu mobilo grupu darbā, administratīvā pārkāpuma procesa problemātiku, publisko datu reģistra izmantošanu, metodiku pārbaudēm uzņēmumos, kuri veic darbības ar iekārtām, kurās iepildītas F-gāzes, sadedzināšanas iekārtu testēšanas programmu, Būvniecības informācijas sistēmas atkritumu uzskaites moduļa izmantošanu atkritumu kontrolē.

2022. gadā 20 vides inspektori saņēmuši vides paraugu ņemšanas speciālista un vides piesārņojuma ekspresanalīžu veikšanas speciālista sertifikātus. Vismaz vienā mācību pasākumā piedalījies 221 darbinieks.

Turpināts reizi ceturksnī rīkot Jauno darbinieku dienas, kas papildinātas ar komunikācijas mācībām saskaņā ar aktualizēto Dienesta komunikācijas standartu. Jauno darbinieku dienā darbinieki iepazīstināti ar Dienesta vadību un struktūrvienību vadītājiem, iestādes vērtībām, stratēģiskajām prioritātēm, uzdevumiem un struktūrvienību funkcijām. 2022. gadā jauno darbinieku dienās vides sargu darbā ievadīti 60 darbinieki.

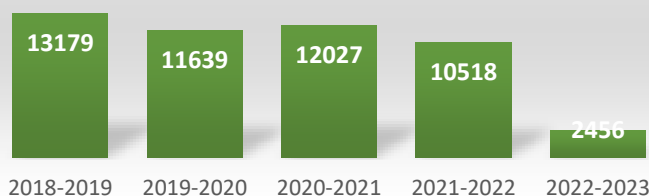

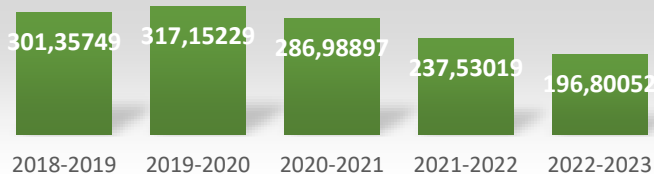
2022.gadā Dienestā veikti enerģijas patēriņa samazināšanas pasākumi – ieviesti ilgtermiņa inženiertehniskie risinājumi, kā arī administratīvi, uz uzvedības maiņu balstīti risinājumi:

- ✓ birojos radiatoriem uzstādītas regulējamas termogalvas, kas pēc iepriekš iestatīta grafika nodrošina siltuma patēriņu atbilstoši telpu izmantošanai;
- ✓ ieviesta enerģijas patēriņa ikmēneša kontrole;
- ✓ daļu apgaismojuma lampu nomainītas uz energoefektīvākām;
- ✓ gaitenšos uzstādīti kustību sensori, kas ieslēdz apgaismojumu tikai pēc vajadzības;
- ✓ veikta apgaismojuma optimizācija teritorijās un telpās, kas nav paredzētas darba veikšanai, kā arī auto stāvvietās;
- ✓ ieviesta apgaismojuma laika optimizācija, samazinot degšanu dienas gaišajā laikā un ārpus darba laika;
- ✓ veikta gaisa apmaiņas daudzuma un ventilācijas intensitātes samazināšana līdz 20% no sākotnējās maksimālās vērtības;
- ✓ optimizēta apkures temperatūra no 19 līdz 20°C, ņemot vērā laiku, ko darbinieki pavada darba telpās;
- ✓ optimizēts apkures režīms darba, koplietošanas telpās un kabinetos, kuros neuzturas darbinieki, samazinot temperatūru līdz 16–17°C ārpus darba laika;
- ✓ veikta temperatūras samazināšana līdz tehniski iespējamam līmenim neizmatotajās telpās, noliktavās;
- ✓ atslēgta dzeramā ūdens aparātu ūdens sildīšanas/dzesēšanas funkcija;
- ✓ veikta karstā ūdens cikla optimizācija, atslēdzot brīvdienās, nakts stundās un laikā, kad darbinieki neuzturas telpās.

VVD Biroju gāzes patēriņš (m³)

VVD Biroju elektrības patēriņš (MWh)

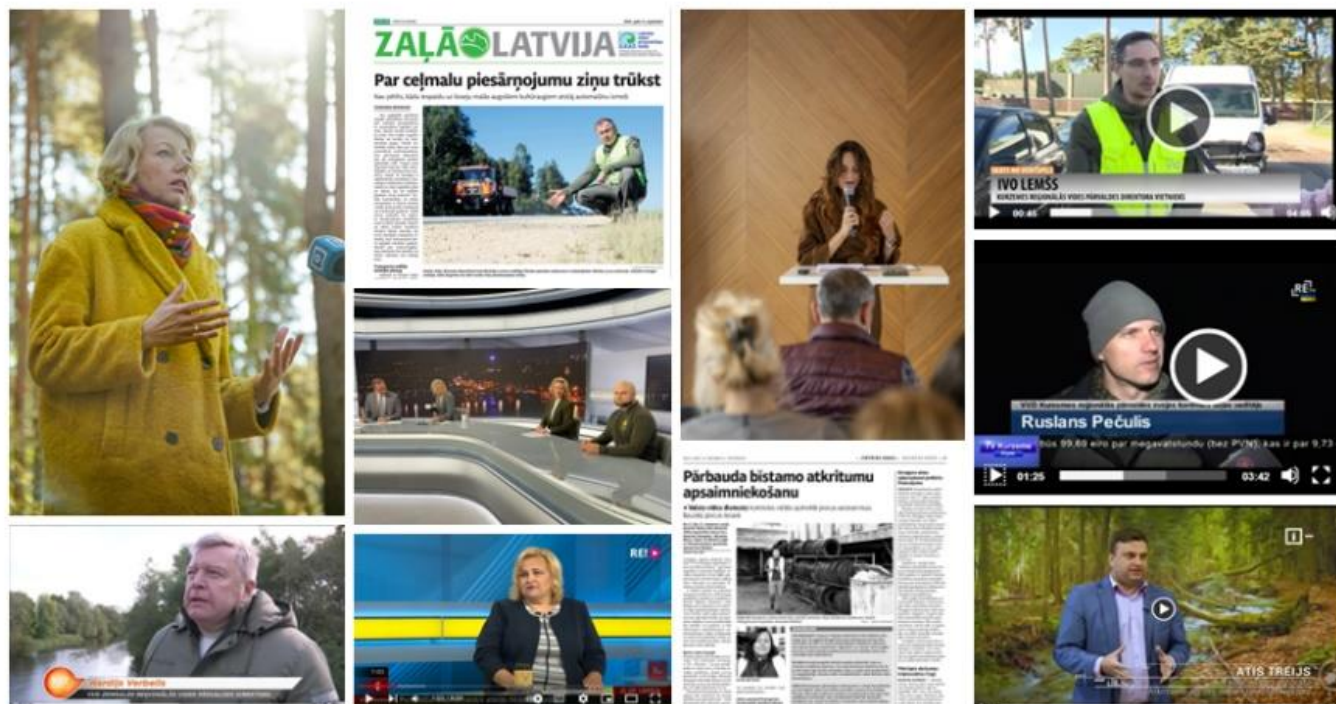

Dienests 2022. gadā darbiniekiem noteica virkni **uz energoefektivitāti vērstas vadlīnijas**: telpu un galdā apgaismojuma lietošanā, kondicionieru lietošanā, telpu efektīvā vēdināšanā, biroja un sadzīves tehnikas izmantošanā, dokumentu drukāšanas samazināšanā, liftu izmantošanā.

2022.gadā veikta **darba vides uzlabošana Zemgales reģionālajā vides pārvaldē, Jelgavā**. Iekārtota klientu pieņemšanas telpa, apspriežu zāle un atvērta biroja darba vietas ar mērķi atbalstīt elastīgā darba laika un darba vides politiku.

6 KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

6.1. SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA UN IZGLĪTOŠANA

Dienests turpināja aizsākto darbu, informējot un izglītojot sabiedrību par tā kompetencē esošiem jautājumiem – vides aizsardzības, radiācijas drošības, kodoldrošības un dabas resursu izmantošanas jomās.

Regulāri sagatavota un plašsaziņas līdzekļos izplatīta informācija par Dienesta aktualitātēm, kā arī organizēti publicitātes pasākumi – intervijas radio un televīzijā, ekspertu viedokļi rakstošajos medijos un preses konferences.

Tāpat informācija ievietota Dienesta tīmekļa vietnē www.vvd.gov.lv, kur apmeklētājiem ir iespēja ērtāk un drošāk iegūt dažādu informāciju par Dienesta kompetencē esošajiem jautājumiem, izmantojot gan datoru, gan mobilās ierīces, kā arī viegli piekļūstama cilvēkiem ar invaliditāti.

2022. gadā savu darbu VVD uzsāka virtuālā asistente «NORA»

Nora prot rast atbildes uz dažādiem vides jautājumiem un palīdz VVD klientiem orientēties dienesta tīmekļa vietnē

VVD ziņu saturs
medijos
atspoguļots vairāk
nekā **4 500 reizes**

77 preses relīzes

 62% tiešsaistes mediji [2844]

 23% TV, RADIO [1069]

 14% laikraksti [646]

TOP tēmas:

1. Radiācijas drošība
2. Piesārņojuma kontrole
3. Zvejas kontrole

Uz pusi pieaudzis VVD sekotāju skaits

Sekotāji 2 807 ↑ 43,55% (2021. - 1 222)

Auditorija – 81K

Sekotāji 5 204 ↑ 48,04% (2021. - 2 500)

Auditorija – 344,661

6.2. POZITĪVĀ PIEMĒRA POPULARIZĒŠANA – “ZAĻĀ IZCILĪBAS BALVA”

Atzīmējot Pasaules vides dienu Latvijā, 2022. gada 3. jūnijā, svinīgā balvu pasniegšanas ceremonijā **Dienests sveica “Zaļā izcilība 2022” balvas laureātus.** Par vides izcilniekiem tika atzīti uzņēmumi, kuri aktīvi rīkojas, lai mazinātu savas darbības ietekmi uz vidi. Tāpat balvu pasniegšanas ceremonijā tika godināti dzērienu iepakojuma depozīta sistēmas dalībnieki – tirgotāji, kuri īpaši rūpējušies par veiksmīgu startu sistēmas ieviešanā Latvijā. Dienests atzinīgi novērtēja

SIA “ARTAVS”, SIA “Beātus” un mazumtirdzniecības pārtikas veikalu ķēdes “CITRO” sasniegto depozīta sistēmas ieviešanas procesā.

Šajā gadā balva pasniegta jau septīto reizi, kopš 2015. gada par izciliem sasniegumiem vides aizsardzībā apbalvoti jau vairāk nekā 100 uzņēmumi un 2022. gadā tiem pievienojās vēl deviņi laureāti.

Gada balvas vides aizsardzībā “Zaļā izcilība 2022” laureāti:

- ✓ SIA “Ceram Optec” - nominācijā “Zaļā izcilības balva apstrādes rūpniecībā”;
- ✓ SIA “CrossChem” - nominācijā “Zaļā izcilības balva ķīmiskajā rūpniecībā”;
- ✓ AS “Valmieras Enerģija” nominācijā - “Zaļā izcilības balva enerģētikā”;
- ✓ Pašvaldības SIA “Ventspils reiss” nominācijā - “Zaļā izcilības balva autotransporta remontdarbnīcām”;
- ✓ LPKS “LATRAPS” nominācijā - “Zaļā izcilības balva lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un kokapstrādē”;
- ✓ SIA “Liepājas ūdens” nominācijā - “Zaļā izcilības balva ūdenssaimniecības jomā”;
- ✓ SIA “BalviFlora” nominācijā - “Zaļā izcilības balva ieguves rūpniecībā un karjeru izstrādē”;
- ✓ Valsts asinsdonoru centrs nominācijā - “Zaļā izcilības balva radiācijas drošībā”;
- ✓ Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas biroja Sevišķi smagu un sērijveida noziegumu apkarošanas nodaļa nominācijā - “Zaļā izcilības balva par sadarbību”.

Jau kopš 1972. gada ik gadu 5. jūnijā tiek atzīmēta Pasaules vides diena. ANO iedibināja šo tradīciju, lai veicinātu izpratni par vides jautājumiem pasaules mērogā. Savukārt Dienests kopš 2015. gada ir iedibinājis gada balvu vides aizsardzībā “Zaļā izcilība”, godinot uzņēmumus, kuriem tuva vides aizsardzība, un tos, kuriem rūp Latvijas vides kvalitāte un ilgtspēja.

6.3. SABIEDRĪBAS INFORMĒTĪBA PAR RADIĀCIJU

RDC nodrošināja pastiprinātu radiācijas situācijas uzraudzību 24/7 saistībā ar notikumiem Ukrainas kodolobjektos militārā iebrukuma rezultātā:

- ✓ Sniegta **informācija iestādēm** par situāciju Ukrainas kodolobjektos;
- ✓ Nodrošināta Latvijas radiācijas monitoringa staciju datu pastiprināta uzraudzība, kā arī sekots citu valstu staciju datiem, t.sk. Ukrainas monitoringa staciju datiem;
- ✓ Veikta saziņa ar citu valstu atbildīgajām iestādēm, dalība starptautisku organizāciju pasākumos par Ukrainas notikumiem;
- ✓ Izvērtēti 56 ziņojumi Starptautiskās atomenerģijas aģentūras (SAEA) sistēmā un 138 SAEA preses paziņojumi;
- ✓ Sniegta informācija sabiedrībai par notikumiem Ukrainas kodolobjektos.

Lai palielinātu sabiedrības informētību par rīcībām kodolavārijas gadījumā, sagatavots buklets "Rīcība atomelektrostacijas kodolavārijā" un izplatīts arī drukātā veidā VARAM Valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centriem visā Latvijas teritorijā. Sagatavota arī infografika "Kur sastopama radiācija?" un kopīgi ar VARAM buklets "Darbinieku rīcība pārrobežu radioaktīvā piesārņojuma gadījumā". Informatīvie materiāli pieejami: <https://www.vvd.gov.lv/lv/riciba-radiācijas-avariju-gadījumos>

2022. gada 10. martā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) sadarbībā ar Dienestu organizēja preses konferenci. VUGD informēja par aktuāliem civilās aizsardzības jautājumiem, tai skaitā, par to, kā notiks iedzīvotāju brīdināšana par apdraudējumu, kā iedzīvotājiem sagatavoties un rīkoties ārkārtas gadījumos. Savukārt Dienesta RDC informēja, kā tiek nodrošināti radiācijas mērījumi Latvijā un Eiropā, par Dienesta gatavību radiācijas avārijas situācijām un kā būtu jārikojas iedzīvotājiem radiācijas avārijas gadījumos.

RDC piedalījās Rīgas domes organizētā informatīvajā seminārā Rīgas apkaimju biedrību pārstāvjiem un iedzīvotājiem. Pasākums tika translēts tiešsaistē Rīgas domes Facebook vietnē: <https://www.facebook.com/events/647009713355653/?ref=newsfeed>

RDC sadarbībā ar VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" vēsturiski radioaktīvo priekšmetu nodošanas kampaņas ietvaros no 2022. gada 10. augusta līdz 10. oktobrim **pirmo reizi Latvijā aicināja sabiedrību bez maksas nodot vēsturiski radioaktīvos priekšmetus drošai to apsaimniekošanai.**

<https://www.vvd.gov.lv/lv/radioaktivo-priekšmetu-nodosanas-kampana>.

2022.gada vēsturiski radioaktīvo priekšmetu nodošanas kampaņas laikā nodoti vairāk nekā 300 radioaktīvi priekšmeti

Valsts vides dienests

6

pulksteņi

6

kompasi

230

militāri vēsturiskie priekšmeti

7

mēriekārtas vai to sastāvdaļas

68

dūmu detektori

5

radioaktīvi avoti

6.4. SABIEDRĪBAS IESAISTE VIDES AIZSARDZĪBĀ

2022. gadā Dienesta **Operatīvais koordinācijas centrs (OKC) aktīvi koordinēja pieteikumus par piesārņojumu un dažādu vides pārkāpumu atrisināšanu**, sekoja līdzi dažādu tiešsaistes vides monitoringa iekārtu informācijai un uzraudzīja, kā uzņēmumi savā darbībā ievēro vides prasības.

OKC nodrošina vienotā zvanu centra darbību – pieņem zvanus uz tālruni +371 26338800 (24/7), kā arī nodrošina mobilās lietotnes Vides SOS darbību – saņem un izskata iesniegtos pieteikumus, tāpat iedzīvotāji var ziņot Dienestam par vides pārkāpumiem, rakstot uz e-pastu okc@vvd.gov.lv vai videssos@vvd.gov.lv, kā arī Dienesta Facebook (<https://www.facebook.com/videsdienests>) un Twitter (@videsdienests) kontos.

Salīdzinājumā ar 2021. gada ziņojumu statistiku, kur iedzīvotāji pēc Dienesta palīdzības vērsušies ~ 6700 reižu, secināms, ka reģistrēto ziņojumu skaits ir palielinājies par ~ 17% vairāk nekā pērn.

Par pieaugošu sabiedrības līdzdalību vides pārkāpumu novēršanā liecina ziņojumu skaita palielinājums visos saziņas kanālos. Lielākā

daļa no Vides SOS aplikācijā saņemtajiem ziņojumiem bijuši par vides piegružošanu ar atkritumiem, kas tālāk novirzīti atbildīgajām pašvaldībām vai citām sadarbības iestādēm.

OPERATĪVAIS KOORDINĀCIJAS CENTRS

Piesārņojuma sūdzību pieteikumu pārvaldība
Avārijas situāciju koordinēšana

Kur un kam ziņot par vides pārkāpumiem?

			
Aplikācijā «Vides SOS» 	VVD «Vides SOS» tālrunis +371 26 33 88 00 (24/7)	E-pastā videssos@vvd.gov.lv okc@vvd.gov.lv	Sociālo tīklu vietnēs

Kopumā visbiežāk iedzīvotāji ziņojumus snieguši par piegružošanu, bet sūdzības, ko izskata Dienests, visvairāk bijušas par gaisa kvalitāti, tai skaitā par smakām, kas traucē labsajūtu.

Puse no Dienesta kompetencē esošajiem ziņojumiem ir bijuši par traucējošu smaku – 1208 ziņojumi, no kuriem apstiprinājušies vien 4%. Kopumā par smakām visbiežāk ziņojumi tiek saņemti no Rīgas, Jelgavas, Limbažu, Ventpils, Liepājas un Mārupes administratīvajām teritorijām. Iedzīvotāji 2022. gadā sūdzējušies par gaisa kvalitāti dažādos Rīgas reģionos, īpaši liels ziņojumu skaits saņemts no Bolderājas apkaimes iedzīvotājiem.

Vides SOS mobilo lietotni iedzīvotāji visbiežāk izmanto, lai ziņotu par vidē izmestiem atkritumiem, kas 2022. gadā tāpat kā pērn bijuši aptuveni divas trešdaļas no saņemtajiem ziņojumiem, ziņojumu skaitam pieaugot pavasarī marta, aprīļa un maija mēnešos.

[Plašāk par saņemtajiem iedzīvotāju ziņojumiem.](#)

7 FINANŠU RESURSI UN DIENESTA DARBĪBAS REZULTĀTI 2022. GADĀ

7.1. VALSTS BUDŽETA FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS

Valsts budžeta apakšprogrammas 23.01.00 „Valsts vides dienests” finansējuma izlietojums atspoguļots 1. tabulā. Dienesta īstenotās budžeta programmas un apakšprogrammas atspoguļotas 2. tabulā.

1. tabula. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (EUR)

Nr.p. k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	8 787 149	9 278 505	9 239 808
1.1.	dotācijas	8 694 665	9 142 673	9 119 674
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	42 093	45 670	39 963
1.5.	valsts budžeta transferti	60 914	90 162	90 161
2.	izdevumi (kopā)	8 787 149	9 278 505	9 239 808
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	7 809 502	8 201 466	8 162 769
2.1.1.	kārtējie izdevumi	7 809 502	8 201 466	8 162 769
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	977 647	1 077 039	1 077 039

2. tabula. Dienesta īstenotās budžeta programmas un apakšprogrammas

Kods	Programma	Apakšprogramma	Projektu skaits
21.00.00	Vides aizsardzības fonds		
21.13.00		Nozares vides projekti	6
23.00.00	Vides politikas īstenošana		
23.01.00		Valsts vides dienests	1
62.00.00	ERAF projektu un pasākumu īstenošana		
62.07.00		ERAF projekti (2014-2020)	4
66.00.00	Eiropas Zivsaimniecības fonda (EZF) un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (EJZF) projektu un pasākumu īstenošana		
66.06.00		EJZF projekti (2014-2020)	4

69.00.00	Mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošana		
69.08.00		Pārrobežu sadarbības programmu darbības nodrošināšana, projekti un pasākumi (2014-2020)	1
69.21.00		Atmaksas valsts pamatbudžetā par Pārrobežu sadarbības programmu finansējumu (2014-2020)	1
70.00.00	Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana		
70.06.00		LIFE programmas projekti	2
70.08.00		Izdevumi citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošanai	1
71.00.00	Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu finansēto programmu, projektu un pasākumu īstenošana		
71.06.00		Norvēģijas finanšu instrumenta finansētās programmas "Klimata pārmaiņu mazināšana, pielāgošanās tām un vide (LV- CLIMATE)" īstenošana	1
99.00.00	Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums		
99.00.03		Valsts vides dienesta Radiācijas drošības centram radiācijas monitoringa sistēmas drošības pārbaudei 2022.gadā	1
99.00.04		Vadlīnijas ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma veikšanai vēja elektrostaciju būvniecības radīto ietekmju uz vidi izvērtēšanai	1

7.2.1. VALSTS BUDŽETA REZULTATĪVO RĀDĪTĀJU IZPILDE

20

Darbības rezultāts Nr.1: Izsniegtas atļaujas, licences, tehniskie noteikumi un ietekmes uz vidi sākotnējie izvērtējumi

Nr.	Rezultatīvais rādītājs	2021. gada plāns	12 mēnešu izpilde pret gada plānu (%)	2022. gada plāns	12 mēnešu izpilde pret gada plānu (%)
1.	Atļauju dokumenti (atļaujas, licences, tehniskie noteikumi, sākotnējās ietekmes uz vidi novērtējumi) izsniegti atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajos termiņos, tai skaitā ne mazāk kā % izsniegto dokumentu izdošanas laiks ir vismaz par 20% īsāks nekā noteikts normatīvajā aktā (%)	100/75	99,8/83,8	100/75	93,1/72,3

Darbības rezultāts Nr.2: Veikta vides un dabas resursu izmantošanas aizsardzības prasību ievērošanas kontrole

Nr.	Rezultatīvais rādītājs	2021. gada plāns	12 mēnešu izpilde pret gada plānu (%)	2022. gada plāns	12 mēnešu izpilde pret gada plānu (%)
1.	Pārbaudīti kuģi gadā no pēdējo trīs gadu laikā Latvijā ienākušo individuālo kuģu vidējā skaita (%)	25	91,2	25	106,0
2.	Paņemto degvielas paraugu sēra saturs noteikšanai skaits no pēdējo trīs gadu laikā Latvijā ienākušo individuālo kuģu vidējā skaita (%)	4	100	4	100
3.	Piesārņojošo darbību (A, B, C) operatoru skaita īpatsvars, kuru darbībā konstatēti normatīvo aktu pārkāpumi (%)	13	113,1	13	156,9
4.	Dabas resursu izmantošanas (HES, zemes dzīles, aizsargjoslas) pārbažu īpatsvars, kurās konstatēti pārkāpumi (%)	20	104,3	20	103,0

Darbības rezultāts Nr.3: Nodrošināta ūdens bioloģisko resursu aizsardzība

Nr.	Rezultatīvais rādītājs	2021. gada plāns	12 mēnešu izpilde pret gada plānu (%)	2022. gada plāns	12 mēnešu izpilde pret gada plānu (%)
1.	Jūrā pārbaudīto divās augstāko riska kategorijas flotes segmentiem piederošo zvejas kuģu īpatsvars (%)	80	97,5	80	100,5
2.	Ostās pārbaudīto divās augstāko riska kategorijas flotes segmentiem piederošo zvejas kuģu īpatsvars (%)	90	87,8	90	94,0
3.	Atbilstoši kontroles programmai iekšējos ūdeņos pārbaudīto A kategorijas ūdensobjektu īpatsvars (%)	80	109,7	80	103,6
4.	Piekraustes ūdeņos pārbaudīto licencēto rūpnieciskās komerczvejas tiesību nomnieku īpatsvars (%)	75	97,3	75	85,2

Darbības rezultāts Nr.4: Nodrošināta radiācijas drošības kontrole

Nr.	Rezultatīvais rādītājs	2021. gada plāns	12 mēnešu izpilde pret gada plānu (%)	2022. gada plāns	12 mēnešu izpilde pret gada plānu (%)
1.	Veikto pārbaūžu īpatsvars, kurās konstatēti pārkāpumi darbībās ar jonizējošā starojuma avotiem (%)	35	102,2	32,5	92,9

Darbības rezultāts Nr.5: Samazināts piesārņojuma līmenis

Nr.	Rezultatīvais rādītājs	2021. gada plāns	12 mēnešu izpilde pret gada plānu (%)	2022. gada plāns	12 mēnešu izpilde pret gada plānu (%)
1.	Operatoru īpatsvars, kuriem gaisa piesārņojošo vielu un notekūdeņu emisiju kontrolmērījumos nav konstatēti emisiju robežvērtību pārsniegumi atļaujā norādītajām piesārņojošām vielām (%)	70	80,0	75	76,0

Darbības rezultāts Nr.6: Nodrošina ražotāju atbildības sistēmu par atbrīvojumu no dabas resursu nodokļu samaksas par videi kaitīgām precēm, iepakojumiem un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem, un transportlīdzekļiem uzraudzību

Nr.	Rezultatīvais rādītājs	2022. gada plāns	12 mēnešu izpilde pret gada plānu (%)
1.	Uzraudzītās ražotāju atbildības sistēmas (skaits)	14	92,9

1. Prioritārais pasākums 2022.-2024. gadam "Integrēta pieeja resursu pārvaldībai. III posms"

Nr.	Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	2022. gada plāns	12 mēnešu izpilde pret gada plānu (%)
1.	Nodrošināta pārbaužu kvalitāte un normatīvajos aktos piesārņojuma jomā noteiktais minimālais iekārtu pārbaužu biežums (VVD)	Piesārņojošo darbību iekārtu normatīvajos aktos minimālā pārbaužu biežuma izpilde (%)	40	98,0
2.	Palielināts darbinieku skaits, kas ilgtermiņā savu profesionālo attīstību saista ar VVD	Personāla mainības samazinājums pret 2020. gadu (%)	17	123,5

7.2.2. DARBĪBAS STRATĒGIJĀ SASNIEDZAMO REZULTĀTU IZPILDES ANALĪZE

Vides kvalitātes uzlabošana

Rezultāts	Rezultāta rādītājs	2021 (plānots)	2021 (faktiskā izpilde)	2022 (plānots)	2022 (faktiskā izpilde)
Samazināta piesārņojošo darbību negatīvā ietekme uz gaisa kvalitāti	% A kategorijas atļaujās noteiktās emisiju robežvērtības nepārsniedz ar spēkā esošiem secinājumiem LPTP saistītos emisiju līmeņus			90	92,3
	Darbību ar F-gāzēm veicēju un operatoru,	100	192	150	330

	kuri izmanto F-gāzes, tai skaitā autoservisu, pārbaūžu skaits				
	Veikti iekārtu radīto emisiju gaisā mērījumi un pārbaudīta gaisu piesārņojošajām vielām noteikto emisijas robežvērtību vai emisijas limitu ievērošana	30	30	45	71
	Pārbaudītas dzīvnieku novietnes no visām esošām dzīvnieku novietnēm atbilstoši pārbaūžu veikšanas kritērijiem, kas noteikti lauksaimnieku operatoru kontroles programmā, %			35	28,2
Mazināta notekūdeņu negatīvā ietekme uz pieņemošajiem ūdensobjektiem	% samazinājums no NAI skaita, kurās netiek nodrošināta notekūdeņu attīrīšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām (2021.gada beigās 25 problemātiskās NAI kā 100% bāze)	20	20	25	12
	Ražošanas uzņēmumos tiek veikta notekūdeņu priekšattīrīšana (% no uzņēmumiem, uz kuriem attiecināms)			70	80
	Pārskatīto atļauju īpatsvars NAI, kurās tiek pieņemti ražošanas notekūdeņi, atļaujās nosakot nosacījumus PV un BV emisijai vidē	-	10	10	0
Atkritumu apsaimniekošanas sistēma nodrošina atkritumu kā resursu racionālu izmantošanu, nepiesārņojot vidi	Depozīta iepakojuma pieņemšanu nodrošina obligātās tirdzniecības vietas (% no kopējā tirdzniecības vietu skaita, kurām obligāti jāpieņem atkritumi)	-	85%	85%	97,0
	Atkārtoti izmantojamā depozīta iepakojuma atgriešanas kontrole šķirošanas centros un pie	-	15%	15%	100,0

	ražotājiem (pārbaudīto ražotāju īpatsvars, %)				
	Atkritumu izcelsmes izsekojamības kontrolei pārbaudīto uzņēmumu īpatsvars (%), kas RAS ietvaros nodrošina atkritumu savākšanu	≥20%	54%	≥20%	31,0
	Pārstrādātie kopējie izlietotā iepakojuma daudzumi (% no radītā), (2018 -58,82 %)	-	60%	60%	107,6%

Uz atbilstības panākšanu vērsta uzraudzība, īstenojot viedu vides kontroli

Rezultāts	Rezultāta rādītājs	2021 (plānots)	2021 (faktiskā izpilde)	2022 (plānots)	2022 (faktiskā izpilde)
Klienti pozitīvi novērtē Dienesta sniegtos pakalpojumus	Klienti ir apmierināti ar Dienesta sniegto pakalpojumu kvalitāti atļauju izsniegšanas un kontroles jomās	75%	85%	75%	86,6%
	Darbinieki atzīst, ka Dienests pēc vienotas izpratnes piemēro „Konsultē vispirms” principu (%)	60%	66%	>60%	62,2%
Mazināta piesārņojošo darbību un dabas resursu izmantošanas nelabvēlīgā ietekme uz vidi un veselību	Lēmumi par veicamām rīcībām tiek izpildīti laikā (% no veicamām rīcībām)	60%	34%	70%	46,7%
	A,B un C iekārtu operatoru īpatsvars, kas ievēro darbībai saistošās prasības un nosacījumus piesārņojošās darbības veikšanā (% no	87%	85%	>80%	79,6%

	pārbaudīto skaita)				
	Operatoru īpatsvars, kas dabas resursu izmantošanā (HES, zemes dzīles, aizsargjoslas) ievēro saistošās prasības (% no pārbaudīto skaita)	80%	79%	80%	79,4%
	Atklāto pārkāpumu īpatsvars pārrobežu atkritumu sūtījumu kontrolēs (%)	10%	26%	12%	17%
Nozvejas apjoms nodrošina zivju resursu aizsardzību un saglabāšanu	Atklāto zvejas pārkāpumu īpatsvars no iekšējos ūdeņos veiktajām pārbaudēm (%)	4%	2%	4%	2,89%
	Atklāto zvejas pārkāpumu īpatsvars no ostās veiktajām pārbaudēm (%)	2%	2%	2%	2,02%
Sasniegta gatavība avāriju situācijām	ieviesti rīcības algoritmi avārijas situācijās (skaits)	3	3	3	6
	VVD un iesaistīto institūciju pašvērtējums par gatavību radiācijas avārijas situācijām (%) (2020.g.-55%)	60%	63%	60%	64%

Pakalpojumu un pārvaldes procesu digitālā transformācija

Rezultāts	Rezultāta rādītājs	2021 (plānots)	2021 (faktiskā izpilde)	2022 (plānots)	2022 (faktiskā izpilde)
Uzlabojas klientu vērtējums par VVD e-	Pozitīvs klientu vērtējums par			75%	86,6%

pakalpojumiem un datu apmaiņas risinājumiem	e-pakalpojumu lietojamību (%)				
Samazinās pakalpojumu sniegšanai patērētais laiks	Elektroniski pieprasīto pakalpojumu īpatsvars	60%	70%	75%	70,29%
	Pakalpojumu izpilde laiks ir vismaz par 20% īsāks nekā noteikts normatīvajā aktā.	75%	63%	75%	54,15%
Sabiedrībai pieejama ticama un aktuāla vides informācija	Sakārtoto datu kopu skaits IS Tulpe	5	5	5	5
	Publicēto atvērto datu kopu skaits	1	11	1	0

Stratēģisko partnerību veidošana un sabiedrības iesaiste vides apziņas celšanai

Rezultāts	Rezultāta rādītājs	2021 (plānots)	2021 (faktiskā izpilde)	2022 (plānots)	2022 (faktiskā izpilde)
Operatori izprot un ir motivēti ievērot vides aizsardzības prasības	Klienti atzīst, ka VVD īsteno principu "Konsultē vispirms" (%)			>80%	83,6
	Sagatavoto materiālu (atbalsta un paškontroles rīki) skaits	3	7	3	7
	Semināri "Esi zinošs!" operatoriem par rīcībām vides normatīvo aktu prasību ievērošanai un atbilstības panākšanai	5	7	5	2
	Veicinātas operatoru zināšanas par				

	Radiācijas "drošības kultūru" (% , par cik paaugstināts operatoru izpratnes līmenis salīdzinājumā ar 2021.gadā veiktās aptaujas rezultātiem	Veikta operatoru aptauja	Veikta operatoru aptauja	Aptauja plānota 2024.gadā	Aptauja plānota 2024.gadā
	Konsultāciju vizītes pie operatoriem, kas saņēmuši visa veida jaunas atļaujas (% īpatsvars no jaunajām darbībām).	20%	4%	30%	18,5%
Ilgtermiņa stratēģiskā sadarbība ar iesaistītajām pusēm palīdz sasniegt Dienesta attīstības mērķus	Tiek īstenota regulāra sadarbība ar NVO	ne mazāk kā 7	7	>8	8
	Noslēgti stratēģiskās sadarbības līgumi/nodomu protokoli ar profesionālajām NVO	Noslēgti vismaz 5 jauni sadarbības līgumu līdz 2023. gadam		>5 (līdz 2023.g.)	2
	Vadības ikgadējās tikšanās ar valsts pārvaldes sadarbības iestādēm un pašvaldībām (skaits)	ne mazāk kā 7	ne mazāk kā 9	>8	4
Izveidota efektīva sadarbība ar augstskolām jauno speciālistu piesaistei darbā Dienestā	Noslēgti stratēģiskās sadarbības līgumi ar Latvijas augstākās izglītības iestādēm abpusējai zināšanu pārnesei (skaits)	Noslēgti vismaz 4 beztermiņa sadarbības līgumi līdz 2023.gadam ar LU, RSU, RTU, DU		Noslēgti vismaz 4 beztermiņa sadarbības līgumi līdz 2023.gadam ar LU, RSU, RTU, DU	

	Noslēgto studiju prakses līgumu skaits	pieaug		>10	7
Uzlabojas sabiedrības informētība par vides prasībām un Dienesta ieguldījumu vides aizsardzībā	Katru gadu izveidoto izglītojošo Materiālu iedzīvotājiem tēmu skaits par vides prasībām un biežākajiem pārkāpumiem vides jomā	2	10	3	9
Sabiedrība aktīvi iesaistās Vides pārkāpumu novēršanā	Sabiedrisko vides inspektoru skaits gada beigās			65	76
	Iesniegto ziņojumu skaits mobilajā lietotnē Vides SOS			5000	4188
	PPS reģistrēto pamatoto pieteikumu īpatsvars			22%	22,3 %

Nepārtraukta organizācijas attīstība, kas balstās uz rezultātu orientētiem, profesionāliem darbiniekiem

Rezultāts	Rezultāta rādītājs	2021 (plānots)	2021 (faktiskā izpilde)	2022 (plānots)	2022 (faktiskā izpilde)
Palielinās darbinieku skaits, kas ilgtermiņā savu profesionālo attīstību saista ar Dienestu	Personāla mainība (%) (2019–18%, 2020. – 17%, 2021. – 14%)	<18%	15%	<15%	20,95
	Nodarbināto īpatsvars, kas pārtrauc darbu 9 mēnešu laikā pēc uzsākšanas (%) (2019–27%, 2020–21%, 2021 – 23%)	Samazinās pret iepriekšējo gadu		<21%	20,27
	Nodarbināto iesaistes indekss (%) (atbilstoši Valsts kancelejas pasūtītā pētījuma rezultātiem; 2019:	Nepasliktinās, sasniedz vidējo rādītāju valsts pārvaldē		68/70%	-

	VVD – 68%, vidējais – 70%)				
	% no nodarbinātiem sniedz pozitīvu vērtējumu par informācijas apriti (VVD darbinieku aptauja 2019- 58%, 2021. – 67%)	65%	70%	70%	70,4%
Nodarbināto prasmju un zināšanu pilnveide palīdz sasniegt Dienesta attīstības mērķus	Nodarbināto īpatsvars, kuri aizpilda paštestus	50%	74%	60%	74%
	Nodarbināto vērtējums par apmācību pieejamību un lietderību (palīdz uzlabot darba sniegumu, 2019.g VK iesaistes pētījumā vērtējums 58%) (VVD darbinieku aptauja 2020 – 68%; 2021 – 75%)	65%	Uzlabojās pret iepriekšēj o periodu	>65%	-
	Nodarbināto īpatsvars, kuri pilnveidojuši zināšanas starptautiska līmeņa mācībās vai pasākumos vai nacionāla mēroga pasākumos (%)			20%	18,2%
	Nodarbinātie, kuri aktīvi darbojas tehnoloģiju ieviesēju grupā (skaits)	5	8	8	11

8 PROJEKTI

PIESĀRŅOTO VIETU PĀRVALDĪBAS MODEĻA DIGITĀLĀ TRANSFORMĀCIJA

Dienests uzsācis realizēt Norvēģijas finanšu instrumenta līdzfinansēto projektu Nr. LV-CLIMATE-0006 "Piesārņoto vietu pārvaldības modeļa digitālā transformācija". Projekta mērķis ir izveidot piesārņoto vietu pārvaldības informācijas sistēmu, kas līdzšinējo piesārņoto vietu reģistrāciju un informācijas apriti dokumentu veidā aizstāj ar visaptverošu piesārņoto vietu informācijas un datu iesniegšanas, pārbaudes un akceptēšanas procesa digitalizāciju. Pirmajā projekta īstenošanas gadā ir pārņemta pieredze par Norvēģijas integrēto pārvaldības modeli, identificētas biznesa vajadzības un izstrādāti nākotnes biznesa procesi, kā arī veikta iepirkuma procedūra piesārņoto vietu pārvaldības sistēmas (PVPS) izstrādei. Ar mērķi aktualizēt datus par piesārņotām un potenciāli piesārņotām vietām uzsākta pieejamo datu digitalizācija, veicot to kārtās. Pirmajā kārtā digitalizēti pieejamie dati Latvijas ģeoloģijas fonda arhīvā par piesārņotām vietām. Projekta īstenošanas periods: 10.03.2022. – 09.03.2024. Projekta kopējais budžets – 1 100 000 EUR.

VĒSTURISKI PIESĀRŅOTO VIETU "INČUKALNA SĒRSKĀBĀ GUDRONA DĪĶI" SANĀCIJA, II POSMS

Dienests turpināja realizēt Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzfinansēto projektu „Vēsturiski piesārņoto vietu "Inčukalna sērskābā gudrona dīķi" sanācija, II posms". Darbi noritēja atbilstoši plānotajam darbu grafikam. 2022. gada aprīlī noslēdzās sanācijas darbu defekta paziņošanas periods Ziemeļu sērskābā gudrona dīķi, savukārt Dienvidu dīķi sanācijas darbu defekta paziņošanas periods vēl turpinās. 2022. gada decembrī pabeigta no dīķiem izvestā gudrona, kas sagatavots kā sekundārais kurināmais, utilizācija. Projekta kopējais finansējums vairāk nekā 29,7 miljoni EUR.

ILGTSPĒJĪGA BIOĢĒNU PĀRVALDĪBA BIOĢĀZES RAŽOŠANAS PROCESĀ

Pabeigts INTERREG Centrālā Baltijas jūras reģiona programmas projekts "Ilgtspējīga biogēnu pārvaldība biogāzes ražošanas procesā", kura ietvaros sagatavoti:

- ✓ Metodiskais materiāls biogāzes uzņēmumiem vides aizsardzības prasību ievērošanai;
- ✓ Metodiskais materiāls vides aizsardzības prasību ievērošanai lauksaimniecības uzņēmumos;
- ✓ "Elektronisko degunu" izmantošana biogāzes staciju kontrolē;
- ✓ Rekomendācijas barības vielu un biomasu līdzsvarotai pārvaldībai Zemgales reģionā, ņemot vērā biogāzes ražošanas iespējas;
- ✓ Zemgales reģiona barības vielu kartes;
- ✓ Barības vielu apsaimniekošanas ietekme uz vidi biogāzes stacijās;
- ✓ Barības vielu pārvaldības priekšlikumi ilgtspējīgai biogāzes attīstībai īpaši jutīgās teritorijās Latvijā;

- ✓ Likumdošanas priekšlikumi ilgtspējīgai biogāzes ražošanai un digestāta apsaimniekošanai;
- ✓ Vadlīnijas nacionālajam biogāzes ražošanas attīstības plānam Latvijā;
- ✓ Organizēts mācību seminārs Dienesta ekspertiem un inspektoriem par projekta rezultātiem.

Projekts īstenots sadarbībā ar Džona Nurminena fondu (Somija - vadošais partneris), Dienvidrietumu Somijas ekonomiskās attīstības, transporta un vides centru, Somijas Biocikla un biogāzes asociāciju un Latvijas Biogāzes asociāciju. Projekta kopējais finansējums Dienesta aktivitātēm – 208 691,98 EUR.

UZ SENTINEL DATIEM BALSTĪTS PAKALPOJUMS ZEMES DZĪĻU IZMANTOŠANAS ATTĀLINĀTAI UZRAUDZĪBAI UN IESPĒJAMĀS NELEGĀLĀS DERĪGO IZRAKTEŅU IEGUVES ATKLĀŠANAI

Eiropas Kosmosa aģentūras atbalstītā projekta "Uz Sentinel datiem balstīts pakalpojums zemes dzīļu izmantošanas attālinātai uzraudzībai un iespējamās nelegālās derīgo izrakteņu ieguves atklāšanai" mērķis ir izstrādāt uz Sentinel satelītdatiem balstītu, automatizētu pakalpojumu zemes dzīļu izmantošanas attālinātai un regulārai uzraudzībai un noteikšanai. Projektā kopumā iekļautas 43 (38 no tām derīgo izrakteņu ieguves atradnes) monitorējamās pilotteritorijas. Satelītdatu analīzes ietvaros 6 pilotteritorijās konstatēta vai apstiprināta nelikumīga derīgo izrakteņu ieguve. Minētie pārkāpumi saistīti ar ieguvi bez saskaņota derīgo izrakteņu ieguves projekta un ieguvi ārpus licences laukuma. Dienestam projektā pieejamais finansējums – 45 672 EUR.

ATKRITUMI KĀ RESURSI LATVIJĀ – REĢIONĀLĀS ILGTSPĒJAS UN APRITES VEICINĀŠANA, IEVIEŠOT ATKRITUMU KĀ RESURSU IZMANTOŠANAS KONCEPCIJU

Projekta „Atkritumi kā resursi Latvijā – Reģionālās ilgtspējas un aprites veicināšana, ieviešot atkritumu kā resursu izmantošanas koncepciju” (LIFE WASTE to Resources IP) ietvaros tiek gatavots ziņojums par iepakojuma plūsmu Latvijā un ziņojums par ražotāju atbildības sistēmās iekļauto objektu plūsmu Latvijā, un rīcības plāns datu digitalizācijai. Rezultātā tiks izstrādāts moderns IT risinājums iepakojuma un citu ražotāju atbildības sistēmas objektu pārvaldībai.

Ir veikta atkritumu šķirošanas tīmekļvietnes skiroviegli.lv pilnveidošana, uzlabojot informācijas pieejamību par šķirotu atkritumu nodošanas iespējām visā Latvijas teritorijā. 2022. gadā līdz ar Latvijas depozīta sistēmu dzērienu iepakojumam, skiroviegli.lv tika papildināta informācija arī par automatizētās un manuālās depozīta iepakojuma savākšanas vietām visā Latvijas teritorijā. Pavisam vietnē skiroviegli.lv ir attēlotas 4780 dalīto atkritumu pieņemšanas vietas (tostarp atkritumu laukumi un punkti).

Ar Latvijas Būvuzņēmēju apvienību un Būvniecības valsts kontroles biroju uzsākta sadarbība būvmateriālu un būvniecības nozarē radīto atkritumu ilgtspējīgas apsaimniekošanas attīstībai, bet ar SIA "Eco Baltia Vide" tiek veidota sistēma elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu sagatavošanai atkārtotai izmantošanai.

Dienestam projektā pieejamais finansējums – 616 859 EUR.

9 PLĀNOTIE PASĀKUMI 2023. GADĀ

Īstenot Lauksaimniecības operatoru kontroles programmas 2021.-2025.gadam

Īstenot Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2021.-2028. gadam pasākumu

Pilnveidot atkritumu plūsmu uzskaites sistēmas

Organizēt BALEX DELTA 2023 mācības

Pilnveidot zemes dzīļu izmantošanas attālinātās uzraudzības

Digitāli transformēt pakalpojumu un pārvaldes procesu

Izstrādāt un ieviest administratīvo sodu politiku

Īstenot vienotas atkritumu poligonu inspekcijas

Paaugstināt gatavību piesārņojuma un radiācijas avārijām

Paaugstināt klientu apkalpošanas līmeni

10 SAĪSINĀJUMI

Dienests	Valsts vides dienests
DRN	Dabas resursu nodoklis
EEI	Elektriskās un elektroniskās iekārtas
EM	Ekonomikas ministrija
EK	Eiropas Komisija
EJZF	Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
ESF	Eiropas Sociālais fonds
EZF	Eiropas Zivsaimniecības fonds
EZKA	Eiropas Zvejas kontroles aģentūra
GNSS	Globālās navigācijas satelītu sistēmas
GPS	Globālā pozicionēšanas sistēma
HES	Hidroelektrostacija
IKT	Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas
IMPEL	Eiropas Savienības sadarbības tīkls vides aizsardzības reglamentējošo likumu ieviešanai un īstenošanai
ITDA	Starptautiskā transporta attīstības asociācija
IS	Informācijas sistēma
IVN	Ietekmes uz vidi novērtējums
KAUPS	Kuģa radīto atkritumu un piesārņoto ūdeņu pieņemšanas elektroniskā sistēma
KVI	Konsultē vispirms indekss
LAD	Lauku atbalsta dienests
LASUA	Latvijas Atkritumu saimniecības uzņēmumu asociācija
LBP	Latvijas Būvuzņēmēju partnerība
LETERA	Latvijas Elektrotehnikas un elektronikas rūpniecības asociācija
LMIFB	Latvijas Medicīnas inženierzinātnes un fizikas biedrība
LPS	Latvijas Pašvaldību savienība
LRAA	Latvijas Riepu apsaimniekošanas asociācija
LVAf	Latvijas vides aizsardzības fonds
LVGMC	Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
LZIKIS	Latvijas zivsaimniecības integrētās kontroles un informācijas sistēma
MK	Ministru kabinets
NAFO	Ziemeļrietumu Atlantijas zvejniecības organizācija
NAI	Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas
NBS	Nacionālie bruņotie spēki
NEAFC	Ziemeļaustrumu Atlantijas zvejniecības komisija
NVO	Nevalstiskā organizācija
NMPD	Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests
OKC	Operatīvais koordinācijas centrs
PPS	Pieteikumu pārvaldības sistēma
PVD	Pārtikas un veterinārais dienests
RAS	Ražotāju (paplašinātās) atbildības sistēma
RDC	Radiācijas drošības centrs
RVP	Reģionālā vides pārvalde
SAEA	Starptautiskā atomenerģijas aģentūra
SPVNP	Specializēto vairāku nozaru prokuratūra
SVI	Sabiedriskie vides inspektori
ŪRLA	Ūdens resursu lietošanas atļauja
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VCAP	Valsts civilās aizsardzības plāns
VID	Valsts ieņēmumu dienests
VMS	Kuģu satelītnovērošanas sistēma
VP	Valsts policija
VP ENAP	Valsts policijas Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvalde
VUGD	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
ZKD	Zvejas kontroles departaments
ZM	Zemkopības ministrija